

Kuulustelut englannin kielellä

Käsikirja
Christian Wallin

10/2019

Tiivistelmä

Tekijä(t)	Tutkinto
Christian Wallin	Poliisi (AMK)
Julkaisun nimi	Julkisuusaste
Kuulustelut englannin kielellä	Julkinen
Ohjaaja	Opinnäytetyön muoto
Jari Ylinen & Julie Silk	Toiminnallinen opinnäytetyö
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön aiheena on kuulustelujen hoitaminen englannin kielellä. Työn tavoitteena on auttaa kuulustelua suorittavaa poliisimiestä suoriutumaan kuulustelusta vieraskielisen asiakkaan kanssa. Suunnittelemani kohderyhmä opinnäytetyölle on perustutkinnassa työskentelevät konstaapelit, jotka hoitavat työtehtävissään varkaus-, näpistys- ja törkeä rattijuopumus- ilmoituksia.</p> <p>Opinnäytetyön produktina on käsikirja, josta kuulustelua varten on suomi-englanti-sanakirja näpistyksen, varkauden ja törkeän rattijuopumuksen rikostunnusmerkistön keskeisestä sanastosta. Käsikirjassa on lisäksi yleiset ja olennaiset tuomioistuinkäsittelyä varten vaadittavat kysymykset asianosaiselle englannin kielellä.</p> <p>Produktin tarpeellisuutta ja hyödyllisyyttä on perusteltu raportilla, joka koostuu esitutkintalainsäädännöstä, poliisin tehtävistä, vieraskielisten osuudesta ja englannin kielen tarpeellisuudesta Suomessa.</p>	
Sivumäärä 21+ 12	Tarkastuskuukausi ja -vuosi 10/2019
Avainsanat kuulustelu, kuulustelija, käsikirja, ulkomaalaiset	

Sisällys

1. Johdanto.....	2
2. Aiheen rajaus	3
3. Lainsäädäntö	4
4. Yleisimmät rikoslakirikokset Suomessa.....	6
4.1 Liikenne rikokset pl. liikenne rikkomus	7
4.2 Omaisuusrikokset.....	9
5. Englannin kieli	13
5.1 Englannin kieli poliisissa	15
5.2 Kuulustelu englannin kielellä kuulusteltavan näkökulmasta	15
6. Produkti.....	16
7. Pohdiskelua.....	18
Lähteet	20
Liitteet.....	21
1. Käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä	21

1. Johdanto

Opinnäytetyön aihetta valitessani, yritin miettiä mahdollisimman käytännönläheistä ja poliisin tehtävien kannalta arkea helpottavaa teosta. Ollessani Poliisiammattikorkeakoulun työharjoittelussa Lounais-Suomen poliisilaitoksella huomasin, että englannin kielen taito on oleellinen osa ammattitaitoista palvelua. Huomasin myös itsessäni sen, että arkikielinen puhe onnistuu, mutta rikoslain ja esitutkintalain sanasto on haasteellisempaa.

Oman 3 kuukauden rikostutkijan kokemukseni mukaan englannin kielellä kuulusteluun on iso kynnyks, ja moni epäilee suoriutuvansa tehtävästä. Täten kuulustelu annetaan jollekin paremman kielitaidon omaavalle hoidettavaksi tai tilataan kuulustelutulkki apuun. Tulkkaus toimii useimmin siten, että tulkkipalveluun soitetaan ja varataan aika halutulla kielellä. Tulkkaus suoritetaan kuulustelussa puhelimitse, jolloin tulkki kääntää kuulustelijan kertoman halutulle kielelle ja kuulusteltava vastaus käännetään tulkin avulla takaisin suomen kielelle. Samalla kuulustelun sanoma ja oikeellisuus voi vääristyä, kun ei ole yhteistä kieltä, millä puhua. Kuulustelussa käytetään oikeudellista sanastoa, mikä edellyttää tulkintakin perehtymistä oikeudenkäymiskaareen. Tällaisissa tilanteissa voi käydä helposti ”rikkinäinen puhelin” -efekti, jolloin kuulusteltavan sanoma vääristyy yksittäisten sanamuotojen kautta. Jokainen tulkattu kuulustelu maksaa valtiolle rahaa, koska poliisi käyttää yksityisiä firmoja tulkkaukspalveluun. Suomessa 18- 64- vuotiaista englannin kieltä osaa puhua vieraskielenä ainakin jollain tasolla 82 % (Tilastokeskus: Maahanmuuttajat väestöstä).

Mielestäni on hyödyllistä tehdä sekä itselleni, että rikostorjunnan puolella työskentelevien rikoskonstaapelien käyttöön käsikirja kuulustelusta englannin kielellä. Käsikirjan tarkoituksena on helpottaa rikostutkijan työtä kuulustelusta, jossa käytettävänä kielenä on englanti. Käsikirja soveltuu parhaiten yksinkertaisiin kuulusteluihin poliisille arkipäiväisistä rikosasioista. Huomasin internetin sanakirjapalveluita käyttäessäni, ettei oikeustieteellistä sanastoa ole juurikaan saatavilla. Vaikka englannin kielellä osaisi puhua arkipäiväisistä asioista, on rikosoikeudellinen sanasto haasteellisempaa.

Käsikirjan tarkoituksena on myös madaltaa rikostutkijan kynnystä kuulustella asianosainen yksinkertaisessa kuulustelussa englannin kielellä. Vaativissa kuulusteluissa suosittelen kuitenkin tulkin käyttöä edelleen, jos oma kielellinen osaaminen ei ole huippuluokkaa. Vaativalla kuulustelulla tarkoitan kuulustelua, jossa rikoslaisissa säädetty rangaistusmaksimi

on monta vuotta vankeutta tai kuulustelun sisältö vaatii erityisen korkeaa englannin kielen taitoa.

Ideana olisi, että tekemäni käsikirja olisi pienikokoinen ja helposti kannettava apuväline kuulusteluihin mukaan. Käsikirjaa olisi helppo säilyttää rikostutkijan pöydällä ja ottaa tarpeen tullen apuun. Käsikirjasta on myös nopeasti haettavissa törkeään rattijuopumukseen, varkauteen ja näpistykseen liittyvää sanastoa, jota on vaikea löytää erilaisista internetin kielenkääntöpalveluista.

2. Aiheen rajaus

Toiminnallisessa opinnäytetyössä olen valinnut käännettäväksi kieleksi englannin kielen, koska sitä osataan parhaiten vieraskielenä ja on maailman puhutuin kieli (<https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html>).

Englantia harjoitellaan myös Poliisiammattikorkeakoulussa, koska englannin kielen osaaminen helpottaa päivittäistä poliisityötä. Kuulustelija voisi myös kääntää muillekin yleisille kielille, mutta aiheesta tulisi liian mittava yhdeksi opinnäytetyöksi, jos olisin ottanut mukaan muita suomessa yleisesti osattuja kieliä. Ja lisäksi tästä produktista on apua vain, jos kuulustelija omaa jonkinlaisen englannin kielen osaamisen jo ennestään. Tästä opinnäytetyöstä syntyvä produkti on apuväline poliisin arkeen, mutta ei yksistään korvaa perus englannin kielen taitoa.

Aihe on erittäin laaja ja mittava, joten rajaan alueen kolmeen poliisille arkipäiväiseen rikosnimikkeeseen ja niiden tunnusmerkistökäsitteisiin. Näitä rikoslain rikoksia ovat varkaus, näpistys ja törkeä rattijuopumus. Valitsin nämä rikosnimikkeet, koska rikostunnusmerkistö on suhteellisen samantapaista jokaisessa kuulustelussa. Pidin myös rikosnimikkeiden joukon suppeana, koska käsikirjan on tarkoitus olla helposti mukaan otettava vihko.

Käyn opinnäytetyössäni läpi varkauden, näpistyksen ja törkeän rattijuopumuksen rikostunnusmerkistösanastoa ja annan valmiita kuulustelukysymyksiä, jota kuulustelija voi käyttää tahtonsa mukaan kuulustelussaan. Käsikirjassa on lauseita ja sanoja tummennetulla fontilla suomen kieleksi. Tämän jälkeen perässä sama lukee englanniksi. Käsikirjassa on myös tuomioistuinkäsittelyä varten yleisimpiä esitettyjä kysymyksiä asianosaisille. Käsikirjassa on selitetty kysymyksen sisältö ja sen merkitys englannin kielelle. Tavoitteena on luoda selkeä lukuinen käsikirja, jota käyttämällä kuulustelija pystyy helposti ja

ymmärrettävästi selittämään tuomioistuinkäsittelyä varten vaadittavat kysymykset ja saamaan niihin vastaukset.

En tässä työssä käsittele kuulusteltavan oikeuksia ja velvollisuuksia, koska ne ovat saatavissa kameleon- lomakkeella englannin kieleksi. Siihen on olemassa jo valmiit mallit, enkä siksi tuo sitä työssäni uudelleen esiin. Kuulustelussa pitää huomioida myös se, ettei kuulusteltava puhu täydellistä englannin kieltä. Käsikirjassa on tämän vuoksi pyritty käyttämään helppoa sanastoa, jotta huonommankin englannin taidon osaaja ymmärtää kysymykset ja vastausten merkityksen.

3. Lainsäädäntö

Poliisi on esitutkintaviranomainen, jonka tehtäviin lukeutuu esitutkinnan suorittaminen ja asian syyteharkintaan saattaminen. (Poliisilaki 1 luku 1§). Esitutkinnassa selvitetään:

"1) asian laadun edellyttämällä tavalla epäilty rikos, sen teko-olosuhteet, sillä aiheutettu vahinko ja siitä saatu hyöty, asianosaiset sekä muut syyteharkintaa ja rikoksen johdosta määrättävää seuraamusta varten tarvittavat seikat;

2) mahdollisuudet rikoksella saadun omaisuuden palauttamiseksi ja rikoksen johdosta tuomittavan menettämisseuraamuksen tai asianomistajalle tulevan vahingonkorvauksen täytäntöön panemiseksi

3) asianomistajan yksityisoikeudellinen vaatimus, jos hän oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 3 luvun 9 §:n nojalla on pyytänyt syyttäjää ajamaan hänen vaatimustaan; ja

4) suostuuko asianomistaja ja aikooko rikoksesta epäilty suostua asian käsittelemiseen käräjäoikeudessa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 5 a luvussa tarkoitetussa kirjallisessa menettelyssä.

Esitutkinnassa asia on valmisteltava siten, että syyteharkinta ja asianosaisten etujen valvominen voidaan suorittaa asianmukaisesti ja että todistelu voidaan pääkäsittelyssä ottaa vastaan yhdellä kertaa, tai asia voidaan ratkaista kirjallisessa menettelyssä. " (Esitutkintalaki 1 luku 2§)

Esitutkinnassa kuulusteluissa käytetään rikoksesta epäillyn kieltä, joko suomea tai ruotsia. Muulla kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisellä on oikeus esitutkinnassa käyttää kieltä, jota parhaiten ymmärtää tai osaa puhua riittävällä tasolla. Esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa huolehdittava siitä, että kuulusteluissa asianosainen saa mahdollisuuden tulkkaukseen. Tulkkinä saa toimia rehellinen ja tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävään edellyttämät taidot (Esitutkintalaki 4 luku 12§). Tulkin kelpoisuutta ei ole laissa muutoin säädetty.

4. Yleisimmät rikoslakirikokset Suomessa

Aiheessani käsittelemät rikokset löytyvät kaikki rikoslaista. Polstatin taulukoista seuraavilta sivuilta on huomattavissa yleisimmät liikenne rikokset (pl. liikenne rikkomus) ja omaisuus rikokset. Valitsin käsikirjaan englanninkieliseen sanastoon varkauden, näpistyksen ja törkeän rattijuopumuksen tunnusmerkistökijöitä, koska nämä rikosnimikkeet vaativat usein kuulusteluja eivätkä mene suoraan sakkomenettelyyn.

Listasta on huomattavissa paljon liikenne rikoksia ja rikkomuksia. Nämä hoidetaan kuitenkin suurelta osin rikesakon ja rangaistus vaatimuksen kautta, eivätkä ne vaadi kuulusteluja. Tästä syystä jätin käsikirjasta pois liikenne rikostutkinta -aiheiset ilmaukset ja sanastot.

Näpistys on mahdollista hoitaa sakkomenettelyllä (Rikoslaki 28:3§). Asian käsittely sakkomenettelyllä kuitenkin edellyttää asianomistajan suostumusta (Poliisilaki). Sakkomenettelyyn suostuminen tarkoittaa käytännössä sitä, ettei asianomistaja vaadi vahingonkorvausta esimerkiksi menetetyistä omaisuudesta tai tuotteen arvosta. Tämän vuoksi näpistykset etenevät usein esitutkintaan, jotta mahdollisesti käräjäoikeudessa asianomistaja voi vaatia rikoksesta epäilyltä korvausta tuotteiden arvon verottoman hinnan verran.

Tilastoilla pyrin tuomaan esiin eri rikosten määriä ja ulkomaalaisten osuutta tästä. Ulkomaalaisten osuudella pyrin tuomaan ilmi sen, kuinka paljon kuulusteluja käydään muulla, kuin suomen kielellä.

4.1 Liikenne rikokset pl. liikenne rikkomus

Epäillyt henkilöt	2018			2017			2016		
	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa
liikenneturvallisuuden vaarantaminen	49 794	4 274	54 068	48 081	3 983	52 064	57 154	4 263	61 417
törkeää liikenneturvallisuuden vaarantaminen	2 491	280	2 771	2 342	225	2 567	2 322	188	2 510
rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen	4 210	732	4 942	4 084	649	4 733	3 993	595	4 588
törkeää rattijuopumus	5 294	889	6 183	5 140	903	6 043	5 481	833	6 314
muu liikennejuopumus	242	11	253	217	15	232	263	15	278
kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle	289	38	327	307	32	339	333	24	357
liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla	18	0	18	14	0	14	18	3	21
muut liikenne rikokset	3 965	434	4 399	3 700	469	4 169	3 874	490	4 364
Liikenne rikokset	66 303	6 658	72 961	63 885	6 276	70 161	73 438	6 411	79 849

(Polstat: Liikenne rikokset kansalaisuus)

Listassa rikoslain:23 luvun liikenne rikoksia. Listan otos on maanlaajuinen ja käsittää kaikki Suomessa tapahtuneet liikenne rikokset. Lista ei sisällä liikenne rikkomuksia. Listaus on vuosilta 2016 -2018. Listassa epäillyt henkilöt ovat numeraalisesti kerrottuna kohdan Suomi, Ulkomaat ja Summa alle. Jos epäiltynä on ollut suomalainen henkilö, niin hänen rikoksensa on numeroitu kohdan Suomi alle. Henkilön ollessa ulkomaan kansalainen, eli ei siis suomalainen, on hänen rikoksensa listattuna kohdan Ulkomaat alle. Kohdassa Summa on ulkomaalaisten ja suomalaisten rikoksesta epäiltyjen yhteen laskettu määrä.

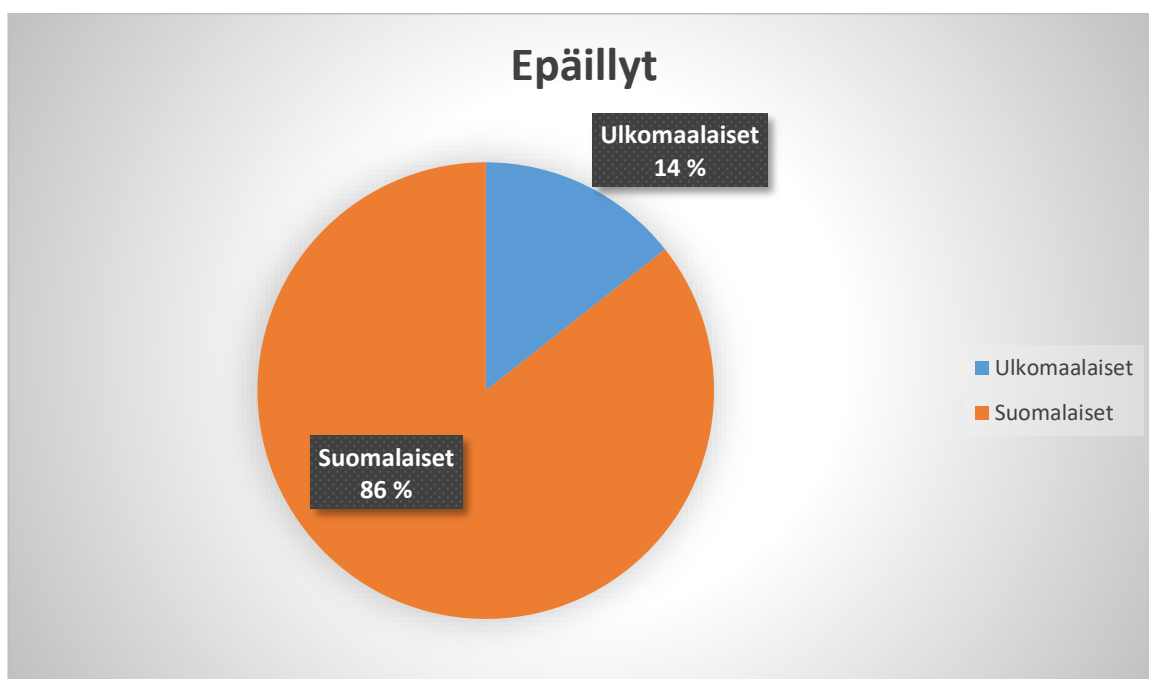
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen on rikoksena sellainen, joka harvoin johtaa esitutkintaan. Useimmiten kyseessä on sakkomenettelyllä hoidettava rangaistusvaatimus, jossa henkilöauton kuljettaja kuljettaa ajoneuvoa yli 21km/h sallitun nopeuden. Tällöin asia on mahdollista hoitaa sakkomenettelyllä, jolloin asia ei etene esitutkintaan eikä syyteharkintaan. Tästä syystä en käsittele opinnäytetyössäni liikenneturvallisuuden vaarantamista.

Rattijuopumuksen raja on yli 0,5 promillea alkoholia veressä tai yli 0,22mg/l alkoholia uloshengitysilmassa. Perusmuotoinen rattijuopumus on nykyisin sakkomenettelyllä hoidettavissa, mikäli näyttö rikoksesta on kiistaton. Uusi sakkomenettelylaki tuli voimaan 1.6.2019, ja se mahdollistaa rattijuopumuksen käsittelyn sakkomenettelyllä. Tästä syystä en käsittele käsikirjassa rattijuopumusta. (<https://oikeus.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2018/01/rattijuopumuksetsakkomenettelyyn.html>)

Seuraavaksi yleisimpiä rikoksena listassa on törkeää rattijuopumus. Rattijuopumuksen raja ylittyy, kun ajoneuvoa ajava henkilö puhalttaa yli 1,2 promillea alkoholia veressä tai 0,53 mg/l alkoholia uloshengityksessä. Törkeäksi rattijuopumukseksi lasketaan myös

huumausaineiden ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen. Törkeästä rattijuopumuksesta rangaistuksena on vähintään 60 päivää päiväsakkoja tai vankeutta enintään kaksi vuotta. (Rikoslaki 23: 4§)

Törkeä rattijuopumus on 1.6.2019 voimaan tullen sakkolain mukaan edelleen vietävä esitutkintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että rikoksesta epäilty kuulustellaan esitutkintaviranomaisen toimesta rikoksesta epäillyn asemasta törkeään rattijuopumukseen. Tällöin asian hoitamiseen kuuluu epäillyn kuulustelu. Kuten yllä olevasta listasta on nähtävissä, vuonna 2018 on ollut yhteensä 6183 törkeää rattijuopumusta. Näistä 6183: sta epäillystä 889 on ollut ulkomaan kansalaisia. Tästä syystä katson aiheelliseksi käsitellä opinnäytetyössäni törkeän rattijuopumuksen epäillyn kuulustelua englannin kielellä.

Taulukossa on rikoksesta epäillyt vuodelta 2018 törkeään rattijuopumukseen. Taulukkoon on annettu Suomalaisille arvo 5294 ja Ulkomaalaisille arvo 889. Jokainen numero vastaa yhtä rikoksesta epäiltyä. Tilastossa on nähtävissä ulkomaalaisten ja suomalaisten prosentuaalinen osuus törkeään rattijuopumukseen. (Polstat: Törkeä rattijuopumus)

Tilasto tarkoittaa käytännössä poliisin kannalta sitä, että 889:ssä törkeän rattijuopumuksen kuulustelussa on käytetty jotain muuta kieltä kuin suomea. Karkeasti sanottuna joka kuudes kuulustelu käydään joko tulkin välityksellä tai sitten muulla kielellä, jonka on mahdollistanut kuulustelijan hyvä kielitaito. Rikoksesta epäilty saa päättää sen, millä kielellä häntä

kuulustellaan. Hänellä on oikeus tulla kuuluksi sillä kielellä, minkä hän parhaiten osaa ja ymmärtää. (Esitutkintalaki 4 Luku 12§)

Törkeän rattijuopumuksen kuulustelu on yleensä yksinkertaista, koska tapaukseen on saatu jo näyttö tarkkuusalkometripuhalluksista. Näin ollen ulkomaalainen, joka puhuu ja ymmärtää englantia riittävällä tasolla, voi suostua asian käsittelyyn englannin kielellä.

4.2 Omaisuusrikokset

Epäillyt henkilöt	2018			2017			2016		
	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa
törkeä varkaus, varkaus	2 768	938	3 706	2 908	1 072	3 980	2 910	916	3 826
näpistys	6 820	1 825	8 645	7 500	1 981	9 481	7 940	2 127	10 067
kavallus	913	75	988	882	72	954	809	86	895
petos, vakuutuspetos, maksuvälinepetos	4 808	767	5 575	4 408	659	5 067	4 864	661	5 525
vero-, avustusrikokset	651	441	1 092	617	379	996	608	401	1 009
ryöstö, kiristys	1 189	130	1 319	1 106	132	1 238	1 196	133	1 329
vahingonteko	3 174	276	3 450	3 524	295	3 819	3 302	275	3 577
luvaton käyttö	205	32	237	183	19	202	188	32	220
kätkemisrikokset	373	113	486	430	114	544	439	125	564
muut omaisuusrikokset	1 919	798	2 717	1 817	625	2 442	2 193	703	2 896
Omaisuusrikokset	22 820	5 395	28 215	23 375	5 348	28 723	24 449	5 459	29 908

(taulukko polstat: Omaisuusrikokset kansalaisuudet)

Taulukko käsittää kaikki Suomessa tehdyt omaisuusrikokset vuosilta 2016- 2018. Taulukosta on nähtävissä, mitkä rikoslain rikokset ovat Suomessa yleisimpiä. ”Perustuslain mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Näin ollen lainsäätäjät on kriminalisoinut useita erilaisia tekoja tarkoituksena suojata henkilöiden omaisuutta ja turvata omaisuuden häiriötön omistaminen ja käyttäminen”(<https://www.riku.fi/fi/riku-lehti/riku-lehti+22018/omaisuusrikosten+monet+muodot+-+omaisuusrikoksiin+liittyva+sanasto>).

Käsikirjassa on törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen rikostunnusmerkistöön viittaavia sanoja englannin kielellä, jotka helpottavat kuulustelijaa. Valitsin nämä nimikkeet, koska ne ovat määrällisesti yleisiä rikoksia, joista merkittävä osa epäillyistä on ulkomaalaisia. Kuulusteluissa tukena on myös useasti näyttöä, joko verekseltään saatu kiinni tai valvontakamerakuvien sisältöä. Vahva näyttö auttaa kuulustelijaa siten, ettei epäilty lähde kiistämään selvää näyttöä. Tästä syystä kuulustelukertomukset voivat olla yksinkertaisia ja simppeleitä kuulustelijalle hoitaa. Käsikirjassa avaan näille rikoksille ominaisia ja yleisiä sanoja englannin kielelle, ja kuulustelija voi halutessaan käyttää niitä kuulustelussaan.

”1 § (24.8.1990/769)

Varkaus

Joka anastaa toisen hallusta irtainta omaisuutta, on tuomittava varkaudesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

Yritys on rangaistava.

2 § (24.8.1990/769)

«Törkeä» varkaus

Jos varkaudessa

- 1) anastamisen kohteena on erittäin arvokas omaisuus,
- 2) anastamisella aiheutetaan rikoksen uhrille tämän olot huomioon ottaen erityisen tuntuva vahinkoa,
- 3) rikoksentekijä käyttää hyväkseen rikoksen uhrin avutonta tai hädänalaista tilaa,
- 4) rikoksentekijä tai osallinen varustautuu teon toteuttamista varten ampuma-aseella, räjähdysaineella taikka muulla näiden kaltaisella vaarallisella välineellä tai
- 5) rikoksentekijä murtautuu asuttuun asuntoon

ja varkaus on myös kokonaisuutena arvostellen «törkeä», rikoksentekijä on tuomittava törkeästä varkaudesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

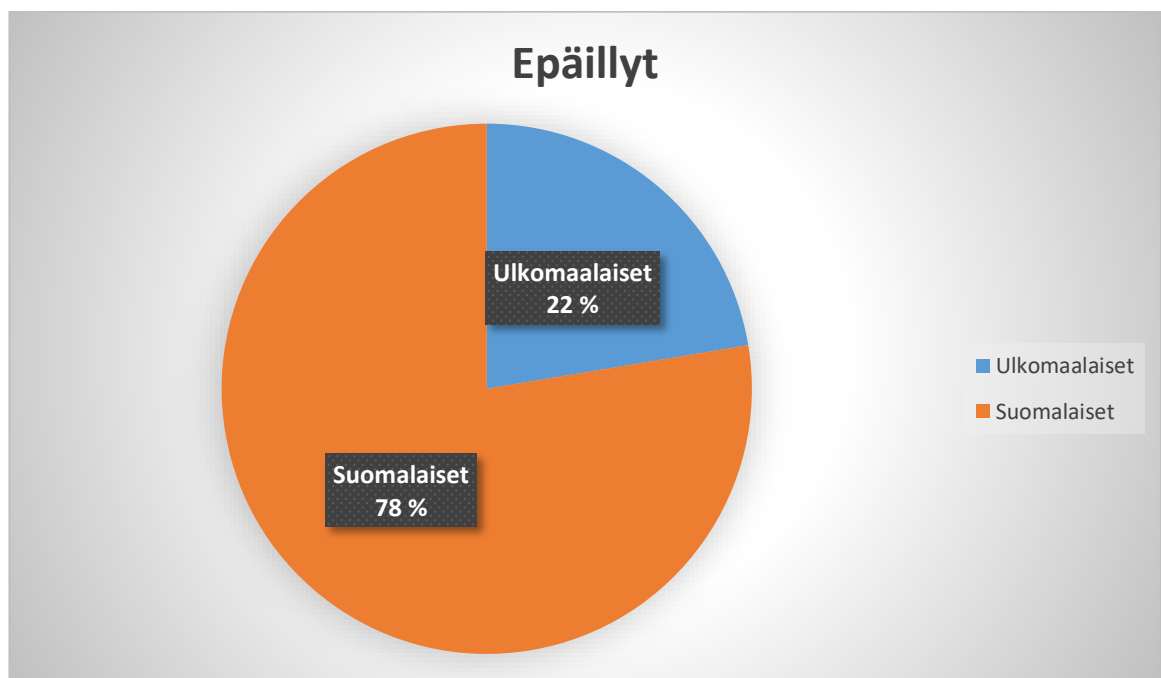
3 § (24.8.1990/769)

Näpistys

Jos varkaus, huomioon ottaen anastetun omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava näpistyksestä.” (Rikoslaki 28: 1-3§)

Polstatin Omaisuusrikostaulukon mukaan Suomessa toiseksi yleisin omaisuusrikostyyppi on petokset, vakuutuspetokset ja maksuvälinepetokset. Erilaisia petoksia oli yhteensä 5 575 vuonna 2018. Käsikirjassa jätän petoksen rikostunnusmerkistön mukaisen sanaston kokonaan käymättä, koska petoksia on monenlaisia, jolloin rikostunnusmerkistön mukaisen

sanaston mahdollistaminen pieneen käsikirjaan on mahdotonta. Petoksista tulee yleisellä tasolla mieleen esimerkiksi nettikauppa huijaukset. Petoksia on maksuvälinepetos, lievä-, normaali-, törkeä petos ja vakuutuspetos. Petoksissa on monesti myös identiteettivarkaus osana kuulustelua. Aihe olisi suurempi kokonaisuus ja petosten erilaisuuden takia jätän aiheen käsittelemättä tarkemmin.

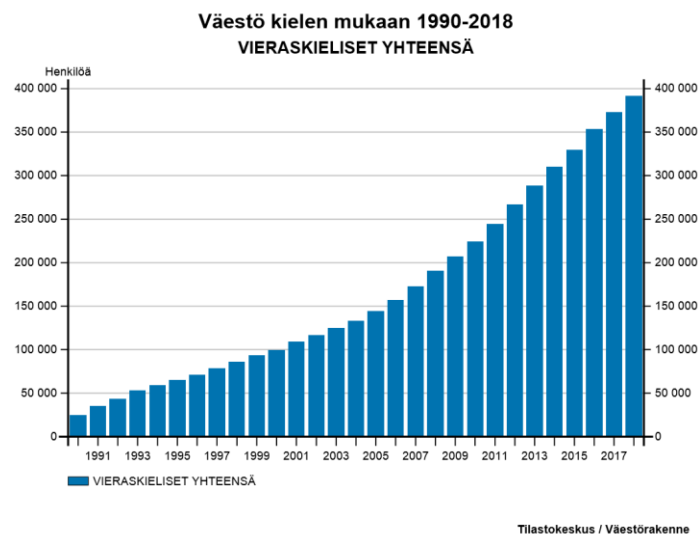
Kaavion prosentuaaliset osuudet on laskettu polstatin omaisuusrikostaulukosta. Kaaviossa on käytetty vuoden 2018 arvoja törkeästä varkaudesta, varkaudesta ja näpistyksestä. Ulkomaalaisten osuus on saatu siten, että on laskettu törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen yhteenlaskettu summa yhteensä vuoden 2018 Ulkomaat -arvosta. Ulkomaalaisia rikoksesta epäiltyjä törkeään varkauteen, varkauteen ja näpistykseen on 2763. Tämä on yhteensä 22 % epäillyistä. Suomalaisten osuus on saatu siten, että on laskettu törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen yhteenlaskettu summa yhteensä vuoden 2018 Suomi -arvosta. Suomalaisia rikoksesta epäiltyjä törkeään varkauteen, varkauteen ja näpistykseen on 9588. Tämä on yhteensä 78 % epäillyistä.

Taulukon on tarkoitus havainnollistaa ulkomaalaisten osuutta suhteessa suomalaisten yllä mainituista omaisuusrikoksista. 22 % ulkomaalaisia tarkoittaa poliisin kannalta sitä, että karkeasti arvioituna joka viides rikoksesta epäillyn kuulustelu käydään jollain muulla, kuin suomen kielellä. Rikoksesta epäilty saa päättää sen, millä kielellä häntä kuulustellaan.

Hänellä on oikeus tulla kuuluksi sillä kielellä, minkä hän parhaiten osaa ja ymmärtää.
(Esitutkintalaki 4 Luku 12§)

5. Englannin kieli

Suomi on kansainvälistymässä. Vuoden 2018 loppuun mennessä Suomessa asui noin 392 000 vieraskielistä henkilöä. Vieraskielisyydellä tarkoitetaan henkilöitä, joiden äidinkieli ei ole Suomen virallinen kieli. Suomessa virallisia kieliä ovat suomi, ruotsi ja saame. (tilastokeskus: vieraskieliset väestöstä)

http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_1&lang=3&rind=6&x=540&gskey=2)

Tilastokeskuksen kaaviosta on nähtävissä, että Suomessa asui vuonna 1991 alle 50 000 vieraskielistä. Vuonna 2018 lopussa vieraskielisten määrä on noussut peräti noin 392 000:een. Tämä tarkoittaa 7,1 prosenttia koko Suomen väestöstä. (<https://www.kirjastot.fi/kysy/paljonko-on-maailmassa-englannin-puhujia>).

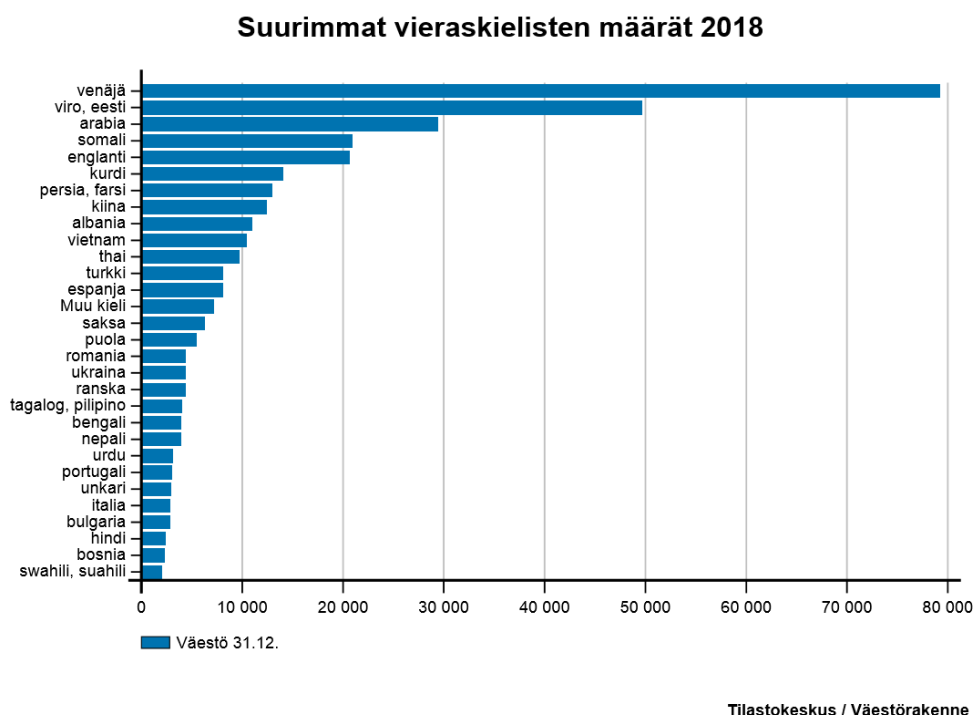
Vieraskielisten määrä Suomessa on moninkertaistunut viimeisen 20 vuoden aikana, mikä luo osaltaan uusia haasteita poliisityöhön. Tilastosta on vielä nähtävissä tasaisesti ylöspäin suuntautuva käyrä, joka tarkoittaa sitä, että vieraskielisten määrä Suomessa kasvaa entisestään.

Worldatlasissa julkaistun englanninkielisen tutkimuksen mukaan englannin kieli on maailman puhutuin kieli noin 1.39 miljardilla puhujalla. Englantia puhutaan äidinkielenä pääosin Yhdysvalloissa, Kanadassa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Nigeriassa, Australiassa, Namibiassa ja monessa muussa maassa. Englannin kieltä äidinkielenään puhuu noin 480 miljoonaa ihmistä. Tilasto on julkaistu kesäkuussa 2019.

(<https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html>)

Worldometersin verkkosivuilla on reaaliaikainen laskelma tämän hetken ihmisten määrästä koko maailmassa. Tällä hetkellä luku pyörii noin 7,7 miljardin ihmisen kohdalla.

(<https://www.worldometers.info/>) Englantia osaa äidinkielenään tai vieraskielenään keskiarvoltaan noin joka kuudes ihminen. Tällä tilastolla korostan englannin kielen merkittävyyttä maailman parhaiten tunnettuna kielenä. Tämä korostaa englannin kielen taidon osaamisen tärkeyttä poliisityössä.

(http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_2&lang=3&x=540&gskey=2)

Yllä olevasta tilastosta on nähtävissä, että venäjä on Suomessa yleisin vieraskieli. Viidenneksi yleisin kieli on englanti, jota puhuu äidinkielenään noin 20 000 henkilöä. Taulukkoon on otettu arvot ihmisten äidinkielistä, eikä siihen ole lisäksi laskettu henkilöiden vieraskielistä osaamista (tilastokeskus).

5.1 Englannin kieli poliisissa

Poliisiammattikorkeakouluun pääsemiseksi ei ole asetettu englannin kielen tasoon liittyviä vaatimuksia. Opiskelijat tulevat erilaisista oloista ja taustoista eri puolelta Suomea. Osa opiskelijoista on hakenut Poliisiammattikorkeakouluun lukion tai ammattikoulun jälkeen, jolloin opiskelijalla on taustalla peruskoulun englannin kielen opetus ja toisen asteen koulutuksen englannin kielen opetus. Osa on ehtinyt olla työelämässä kauemmin ja tulee täysin toiselta alalta Poliisiammattikorkeakouluun. Tällöin henkilön viimeisistä englannin kielen opinnoista tai käytöstä on kulunut runsaasti aikaa, eikä kieli ole enää hallussa. Tämä pelkästään luo jo erilaisia lähtötasoja, joilla kieltä lähdetään opettelemaan Poliisiammattikorkeakoulussa.

Poliisiammattikorkeakoulun englanninkielen opinnot koostuvat kolmen pakollisen opintopisteen laajuisesta Englannin kieli ja viestintä- opintojaksosta. Vapaasti valittavia englanninkielen kursseja opiskelija voi valita, jos hän kokee sen itselleen aiheelliseksi. Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman mukaan opintojakson opetustavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää englannin kieltä ammattikorkeakoulututkinnon edellyttämällä tasolla, viestiä suullisesti ja kirjallisesti ammattialaansa liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja kehittää englannin kielen taitoa osana omaa ammattitaitoaan. (Poliisiammattikorkeakoulun OPS 2019) Opinnot sisältävät paljon ammattisanastoa, jolloin oletuksena on se, että opiskelija osaa puhua, kirjoittaa ja keskustella englanniksi arkipäiväisistä asioista. Huomasin omissa opinnoissani, että niillä joilla edellisistä englanninkielen opinnoista oli vierähtänyt yli 10 vuotta aikaa, tarvitsivat enemmän tukea ja ohjausta, kuin ne, jotka ovat päässeet Poliisiammattikorkeakouluun pian lukion tai ammattikoulun päätyttyä. Opetuksen kannalta tämä on haasteellista, koska opiskelijoiden englannin kielen osaaminen on hyvin eritasoista.

5.2 Kuulustelu englannin kielellä kuulusteltavan näkökulmasta

Kuulustelu vieraskielisen kanssa tuo aina omat haasteensa, kun ei pääse käyttämään omaa parhaiten osaamaansa kieltä. Kuulusteltavalle saattaa sopia se, että hänet kuullaan asiassa englannin kielellä, vaikka se ei olisikaan hänen parhaiten osaamansa kieli. Tällaisissa tilanteissa kuulustelijan tulee huomioida myös se, että vaikka itse selviäisi ja osaisi selittää

kaikki asiat, niin kuulusteltava ei välttämättä ymmärrä. Oikeudenmukaisessa rikosprosessissa kuulusteltavalla on oikeus käyttää parhaiten osaamaansa kieltä. Kuulusteltava saattaa kuitenkin suostua englannin kieliseen asiointiin, koska osaa ja ymmärtää omasta mielestään tarpeeksi hyvin kieltä. Tämä ei vielä riitä siihen, että kuulustelun voisi vielä käydä englanniksi. Kuulusteltavan englannin kielen taitoa on testattava aluksi, jotta voidaan varmistua siitä, että kuulusteltava ymmärtää mistä puhutaan ja mikä kuulustelun tarkoitus on. Jos kuulusteltavan englannin kielen taitoa ei mitenkään testaa alussa ja kirjoita siitä kuulustelupöytäkirjaan, kuulusteltava saattaa myöhemmin tuomioistuinkäsittelyssä muuttaa lausuntojaan vedoten siihen, ettei ymmärtänyt kuulustelijan esittämiä kysymyksiä oikein. Näin ollen kuulustelun luotettavuutta joudutaan arvioimaan tuomioistuin käsittelyssä ja saattaa vaikuttaa mahdolliseen tuomioon. Tästä syystä kuulustelupöytäkirjaan täytyy kirjata se, että kuulusteltava on ymmärtänyt kuulustelun ja puheidensa merkityksen.

6. Produkti

Produktia tehdessä olen kartoittanut, millainen kohderyhmäni on, millainen toimintaympäristö heillä on, ja millainen produkti olisi toimiva kyseiselle kohderyhmälle. (Hanna Vilkkä & Tiina Airaksinen: Toiminnallisen opinnäytetyön ohjaajan käsikirja, 2004) Produkti on tarkoitettu ensisijaisesti esitutkintaa suorittavien, kuulusteluja hoitavien konstaapelien käyttöön. Produkti on käsikirja, joka on tulostettavissa liitteissä olevien ohjeiden mukaisesti käyttövalmiina.

Produktina on käsikirja kuulustelusta englannin kielellä. Käsikirjassa käydään läpi kuulustelupöytäkirjassa olevaa sanastoa suomesta englanniksi, jotta kuulustelija kykenee englannin kielellä pyytämään kuulusteltavalta tarvittavia tietoja. Produktissa on kuulustelulomake suomen kielellä, ja vieressä englannin kielellä selitettynä sama asia. Lisäksi olen valinnut 3 yleistä rikoslakirikosta, joissa epäiltynä on prosentuaalisesti merkittävä määrä ulkomaan kansalaisia. Nämä valikoidut rikokset ovat törkeä rattijuopumus, törkeä varkaus, varkaus ja näpistys.

Oman 10kk kestäneen poliisiurani aikana käyn läpi rikostunnusmerkistöä kyseisistä 3: sta rikosnimikkeestä, jotka helpottavat kuulustelijaa oikeiden kysymysten kysymiseen. Käsikirjaan merkityt kysymykset, sanat ja lauseet ovat vaihtoehtoja, jota kuulustelija voi käyttää niin halutessaan. Käsikirja ei ole kuulusteluun valmis pohja, eikä sen ole

tarkoituksaan olla. Käsikirjan tehtävänä on tuoda kuulustelukysymyksiin vaihtoehtoisia kysymyksiä ja näiden selittäminen englannin kielellä. Käsikirjassa on käyty läpi sanat, jotka saattavat olla merkityksellisiä rikostunnusmerkistön kannalta. Lisäksi sanastoa on yritetty kääntää helposti ymmärrettävälle kielelle, mikäli kuulusteltava puhuu englantia vieraskielenään tai ei muutoin ymmärrä täysin oikeudellista sanastoa.

Produktissa käytetty englanninkielinen sanasto ja käsikirja on hyväksytetty Poliisiammattikorkeakoulun englanninkielen opettajalta Julie Silkillä. Tämä vahvistaa tuotteen luotettavuutta englannin kielen oikeellisuuden ja kirjoitusasun kannalta. Sanastoa on myös haettu Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opetuksessa käytetyistä monisteista ja vihoista (Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 1 & 2).

Produktissa käydään läpi asianomistajan yksityisoikeudelliset vaatimukset. Siitä on nähtävissä, mistä kaikesta voi vaatia korvausta. Valtakunnansyyttäjänviraston sivuilta löytyy lomake, jossa nämä kohdat on eritelty. Lomakkeesta olen saanut tuotettiin tarvittavat kysymykset suomen kielellä, jotka olen kääntänyt englanniksi.

https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf.

Produktissa on kuvakaappaus kuulustelupöytäkirjan kameleon- lomakkeesta, jossa henkilötietojen kysely on täytetty englannin kielellä.

Produktia en ole ehtinyt vielä koeponnistaa käytännön tasolla, koska tuote syntyi työharjoittelujaksosi jälkeen vasta. Tarkoitukseni on ottaa tuote käyttöön rikostutkinnassa ja jakaa tuote myös muille esitutkintaa tekeville konstaapeleille.

7. Pohdiskelua

Opinnäytetyön ideana oli tehdä käytäntöön sopiva produkti, joka tässä työssä on käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä. Käsikirja onnistui mielestäni hyvin, ja olisi ainakin hyödyllinen itselleni. Omaan keskivertotason englannin kielen taidon, ja jos käsikirja on minulle hyödyllinen, uskoisin sen olevan monelle muullekin. Käsikirjan sisältö minulla muuttui moneen otteeseen, kun aihe oli kattava ja yritin saada sinne olennaisimmat osat lyhyesti ja ytimekkäästi selitettyä. Käsikirjassa on varkauteen, näpistykseen ja törkeään rattijuopumukseen liittyviä sanoja ja kysymyksiä, jotka itse olen kokenut 10 kuukautta kestäneen nuoremman konstaapelin harjoittelujakson kokemuksella aiheellisiksi. Käsikirjassa on lisäksi selitettynä tuomioistuin käsittelyä varten poliisin esittämiä kysymyksiä, joihin täytyy olla vastaus, ennen kuin esitutkintapöytäkirja siirtyy poliisilta syyttäjälle. Sanastoa tähän ei opi peruskoulun englannin kielen opetuksella, vaan vaatii enemmän aiheeseen tutustumista. Produktista tuli mielestäni selkeä ja johdonmukainen. Alaotsikkojen alta löytyy tarpeelliset käännökset ja selitykset siihen, mitä kuulusteltavan tarvitseekin osata sanoa.

Produktin koon päättäminen oli minulle pieni ongelma. Aiheellista ja merkittävää sanastoa olisi saanut paljon enemmänkin kasaan, mutta halusin pitää käsikirjan kompaktina pienenä pakkauksena, joka olisi apuna yksinkertaisessa rikosasiassa. Jätin käsikirjasta kokonaan pois asianosaiset oikeudet ja velvollisuudet, koska ne löytyvät kameleon- lomakkeelta kuulustelupöytäkirjaa tehdessä. Oikeudet ja velvollisuudet on saatavana englannin kielelle käännettynä, joten en tehnyt uutta painosta jo toimivasta apuvälineestä. Huomasin myös, ettei tuomioistuin käyntiä valmistavia poliisin esittämiä kysymyksiä ole käännetty englannin kielelle, joten tämä osa jäisi kuulustelijan oman kielitaidon varaan. Tähän koin tarvitsevani parannusta ja helppoa kivijalkamallia, jolla kuulustelut saa mallikkaasti hoidettua. Rikostunnusmerkistön tietää jokainen kuulustelija, mutta halusin vielä kääntää yleisimpiä kysymyksiä kuulustelun sisällöstä englannin kielelle. Tämä osuus ei toimi valmiina kuulustelupohjana vaan on pikemminkin apuväline kuulustelijalle, jos haluaisi ja tilanteeseen sopisi käyttää samoja kysymyksiä. Näin ollen kuulustelijan ei tarvitse miettiä näihin kysymyksiin sanastoa englanniksi tarkemmin läpi, vaan käsikirjasta löytyisi jo käännos suomen kielestä englanniksi.

Englannin kielen sanastoa olen löytänyt tähän internetin kääntöpalveluilta, Poliisiammattikorkeakoulussa saaduilta opeista ja monisteista, sekä Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opettajalta Julie Silkiltä. Olen Silkiltä varmistanut työn loppu vaiheessa englannin kielen oikeellisuuden, jotta käsikirja olisi kieliopillisesti virheetön.

Produkti on käyttövalmis, kun sen tulostaa tästä opinnäytetyöstä. Tulostusasetuksia voi säätää siten, ettei tarvitse tulostaa koko opinnäytetyötä, vaan voi valita sivut, mitkä tulostaa. Produkti on tulostettavissa Theseuksessa PDF-tiedostosta. Ajattelin ensin, että produkti tulostettaisiin A6 kokoiselle paperille, jotta lopputuloksesta tulisi pienikokoinen vihko. Jälkeenpäin ajattelin kuitenkin, että käsikirjan ei tarvitse mahtua taskuun, koska tutkijalla käsikirja säilyy laatikon pöydällä. Rikostutkija ei myöskään käytä poliisin sinistä haalaria, joten vihon ei tarvitse olla taskukokoinen. Käsikirja tulostuu parhaiten A4- kokoiselle paperille ja siten se on myös helpoin ja yksinkertaisin tulostaa ilman asetusten säätämistä. Käsikirjan tulostuu erilaisena, kun paperinkokoa muuttaa. Tämän vuoksi pidin käsikirjan muodon sopivana A4- kokoiselle paperille, koska se on helpoin tulostaa niin ja A4 koko on sopiva tälle käsikirjalle, jotta sivuja olisi siedettävä määrä ja yhdellä aukeamalla on tarvittava informaatio. Tulostuksessa on otettava huomioon se, että tulostaa perinteisen yhdelle puolelle tulostuksen sijasta molemmille puolille paperia. Sillä ei tosin ole suurta merkitystä, mutta näin käsikirja pysyy pienempänä.

Lähteet

Englannin kielen yleisyys Luettavissa: <https://www.kirjastot.fi/kysy/paljonko-on-maailmassa-englannin-puhujia> luettu 4.9.2019

Englannin kieli maailmalla Luettavissa: <https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html> , luettu 18.9.2019

Englannin kielen puhujia maailmalla Luettavissa: <https://www.worldometers.info> , luettu 10.10.2019

Esitutkintalaki, luettu 4.9.2019

Kameleon- lomake kuulustelupöytäkirja, luettu 10.10.2019

Kirjallinen menettely Luettavissa: https://www.poliisi.fi/rikkokset/kirjallinen_menettely_rikosasioissa, , luettu 19.9.2019

Pakkokeinolaki, luettu 4.9.2019

Poliisiammattikorkeakoulun OPS 2019

Poliisilaki, luettu 4.10.2019

Polstat taulukot omaisuusrikoksista ja liikenne rikoksista, luettu 4.9.2019

Rikoslaki Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001#L28> , luettu 15.10.2019

Selvitys asianosaisten korvausvaatimuksista. Luettavissa: https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf ,luettu 26.9.2019

Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 1

Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 2

Tilastokeskus: Maahanmuuttajat väestöstä Luettavissa:
<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>,
luettu 4.9.2019

Tilastokeskus: Maahanmuuttajien yleisimmät kielet Luettavissa:
http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_2&lang=3&x=540&gskey=2 luettu 4.9.2019

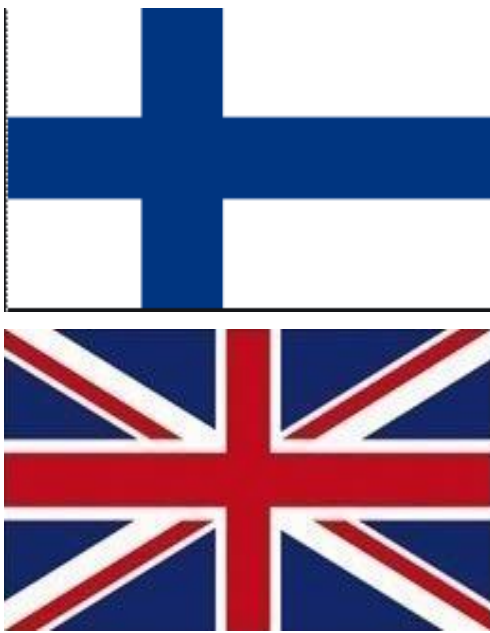
Tilastokeskus: Suomessa vieraskielisten määrä Luettavissa:
http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_1&lang=3&rind=6&x=540&gskey=2 luettu 4.9.2019

Vilka, Hanna & Tiina Airaksinen: Toiminnallisen oppinäytetyön ohjaajan käsikirja, 2004

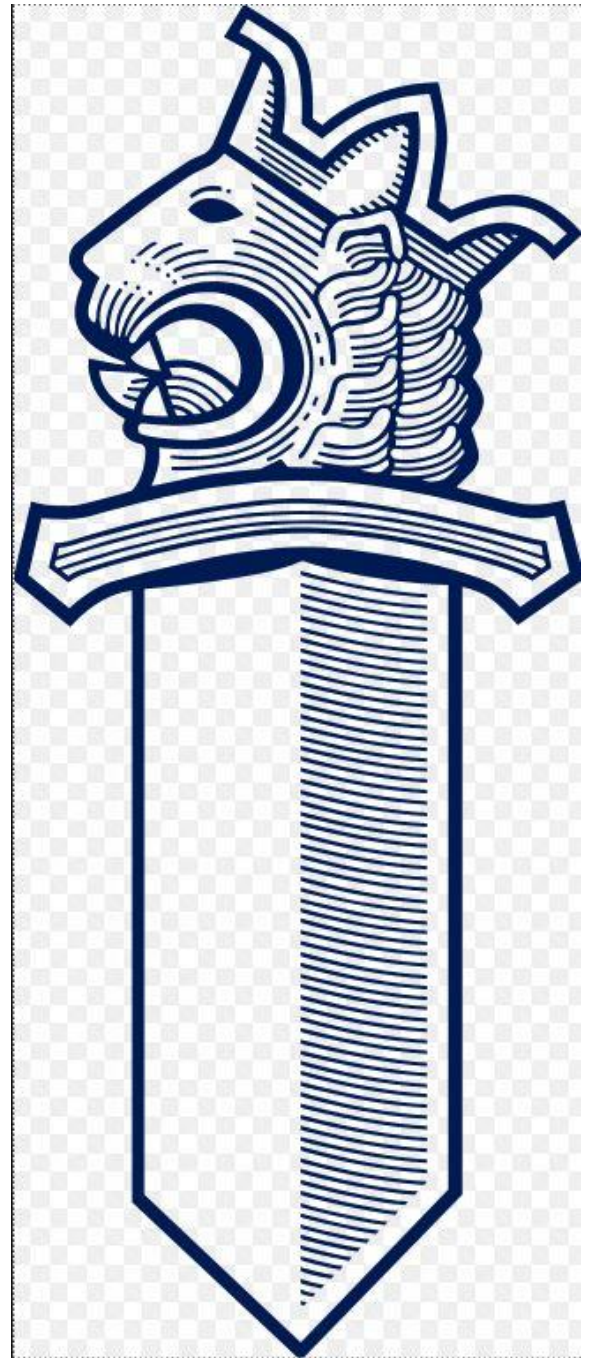
Liitteet

1. Käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä

**Käsikirja
kuulusteluihin
englannin
kielellä**

- Christian Wallin
2019

Sisällys

Asianomistajalta kysyttävä halu jatkaa esitutkintaa asianomistajarikoksessa	3
- Rangaistuksen vaatimisen merkitys=	3
Sakkomenettely = fine procedure	4
Kirjallinen menettely= Written procedure	5
Yksityisoikeudelliset korvausvaatimukset = Civil law claim	6
Kameleon- lomakkeen henkilötietojen kysely suomi → englanti.....	7
Varkaus = larceny, theft	8
Näpistys = petty theft.....	9
Törkeä rattijuopumus = Aggravated drink driving	10
Sanasto	12

Liite 1

Asianomistajalta kysyttävä halu jatkaa esitutkintaa asianomistajarikoksessa

---

- **Vaaditteko rangaistusta?**
- Do you demand punishment to the suspect(s)?

- Rangaistuksen vaatimisen merkitys=

- **Vaatii =**
- If you demand punishment, then this case is going to pre-trial investigation. And when the pre- trial investigation is over then this case may go to the district court.

- **Ei vaadi =**
- If you don't demand a punishment, and the police are not going to investigate it. You can't afterwards change that, then the case is over.

Liite 1

Sakkomenettely = fine procedure

- **Asianomistaja** = Injured party
- **Rikoksesta epäilty** = Suspect

- **Suostutteko sakkomenettelyyn?**
- Do you consent to a fine procedure?

- **Sakkomenettely tarkoittaa asian käsittelemistä sakolla oikeudenkäynnin sijasta.**
- A fine procedure means that we'll settle this case with a fine here and now without going to court.

- **Luovutteko oikeudestanne suulliseen käsittelyyn?**
- Do you waive your right to an oral hearing?

- **Tunnustatteko teon?** Do you confess the act?

- **Hyväksyttykö seuraamuksen?** Do you accept the sanction?

- **Hyväksyttykö nettotulosi?** Do you agree with your net income?

- **Nettotulot kuukaudessa**= The amount of money that you get after taxes per month.

- **Päiväsakko** = unit fine

- **Päiväsakkojen määrä** = The number of unit fines depends on how petty/ aggravated the crime is. The amount of one unit fine is based on your monthly income and maintenance liabilities.

Kirjallinen menettely= Written procedure

- **Suotutteko kirjalliseen menettelyyn?**
- Do you consent to a written procedure?

- **Kirjallinen menettely tarkoittaa =**
- The case is going to court, but you don't need to be there. It means the judge is going to solve this case based on the facts of the pre-trial investigation.

- **Tapauksen meno kirjalliseen menettelyyn =**
- The injured party and the suspect both have to consent to written procedure. If one doesn't accept it, then there will be a normal trial. Also the suspect has to admit that he/she has committed a criminal act.

- "Kirjallisen menettelyn edellytyksenä on muun muassa, että:
- •mistään syytteessä tarkoitettusta yksittäisestä rikoksesta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai vankeutta enintään kaksi vuotta
- •asianomistaja eli rikoksen uhri - jos rikoksella sellainen on - ei vaadi pääkäsittelyn toimittamista
- •esitutinnan päättymisen jälkeen rikoksesta epäilty eli vastaaja tunnustaa syyttäjän syytteessä kuvatun teon, luopuu oikeudestaan suulliseen käsittelyyn ja suostuu asian ratkaisemiseen kirjallisessa menettelyssä
- •vastaaja on teon tehdessään ollut vähintään 18 -vuotias
- •asian selvittäminen ei muutoinkaan edellytä pääkäsittelyä"
- (https://www.poliisi.fi/rikokset/kirjallinen_menettely_rikosasioissa)

Liite 1

Yksityisoikeudelliset korvausvaatimukset = Civil law claim

- **Mistä voi vaatia vahingonkorvausta?**
- Where can you claim damages?
- **Anastettu tai rikoksella viety omaisuus = Stolen or aquired by crime**
- **Rikottu omaisuus = Damaged property**
- **Korjauskustannukset = Fixing costs**
- **Siivouskustannukset = Cleaning costs**
- **Matkakustannukset = Travel costs**
- **Turmeltuneet vaatteet, silmälasit, kello yms. = Spoiled clothes, spectacles, watches...**
- **Sairauskustannukset = Sickness costs**
- **Kipu, särky ja muu tilapäinen haitta = Pain, ache or temporary inconvenience**
- **Pysyvä haitta = Permanent handicap**
- **Kärsimyskorvaus = Compensation for suffering**
- **Korko korvaukselle = Legal interest for compensation**
- **Muu yksilöity vahinko = Other specified loss**

(https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf)

Liite 1

Kameleon- lomakkeen henkilötietojen kysely suomi → englanti

Ilmoituksen nro XXXX/X/XXXX/19	
Sukunimi, etunimet Last name, Surname	Entiset nimet Former name s
Henkilötunnus ID	Syntymäaika Date of birth.
Tiedot tarkistettu, miten, missä ☐ ☐	Kansalaisuus nationality
Ammatti occupation	Syntymä- /kotikunta hometown
Lähiosoite, postinumero, postitoimipaikka address, postcode, post office	
Puhelin, sähköpostiosoite phone, e- mail	
Työnantaja employer	
Työnantajan lähiosoite, postinumero, postitoimipaikka employer's address, postcode, post office	
Työnantajan puhelin, sähköpostiosoite employer's phone, e- mail	
Siviilisaaty marital status	Ajokortti driving licence
Sotilasarvo military rank	Kieli language

Liite 1

Varkaus = larceny, theft

- **varas** = thief
- **Mihin piilotit viemäsi tavarat?**
- Where did you hide the stolen property?

- **Mitä anastit?**
- What did you take without paying for it?
- **Tunnistatko kuvasta/videosta itsesi?**
- Do you recognise yourself on this image/ video?
- **Missä vaiheessa päätit anastaa tuotteet?**
- When did you make a decision to steal the items?
- **Oliko sinulla aikomusta maksaa?**
- Did you intend to pay?
- **Miten pääsit kiinteistöön sisälle?**
- How did you get into the building?
- **Miten pääsit ulos?**
- How did you get out?
- **Oletko samaa mieltä ilmoitetun anastetun omaisuuden arvosta?**
- Do you agree on the value of the stolen property?
- **Kuinka ajattelit maksaa takaisin?**
- How did you think to pay it back?
- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me in your own words, how things happened.
- **Varkaudesta tuomitaan sakkoihin tai enintään 1,5 vuodeksi vankeuteen.**
- The penalty for theft is fine or maximum of 18 months in prison.

Liite 1

Näpistys = petty theft

- **Mitä anastit?**
- What did you take without paying?
- **Tunnistatko itsesi kuvasta/videosta?**
- Do you recognise yourself on this image/ video?
- **Missä vaiheessa päätit anastaa tuotteet?**
- When did you decide to take the items/property?
- **Oliko sinulla aikomusta maksaa?**
- Did you intend to pay?
- **Kävelitkö kassalinjan ohi maksamatta?**
- Did you go past the cashdesk without paying for the products?
- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me with in own words, how everything happened.
- **Saiko liike omaisuutta takaisin myyntikuntoisena (vahingoittumattomana)?**
- Did the store get any property back in undamaged condition?
- **Rangaistus näpistyksestä on päiväsakkoja.**
- The penalty for petty theft is unit fines.

Liite 1

Törkeä rattijuopumus = Aggravated drink driving

- **Tunsitko olosi päihtyneeksi?** Did you feel intoxicated?

- **Milloin lähdit ajamaan?** When did you start driving?

- **Millä ajoneuvolla?** Which vehicle did you drive?

- **Ketä kyydissä?** Who was in the car with you?

- **Ajoreitti?** Where did you start to drive from and where did you end up?

- **Miten ajo meni?** How did the driving go?

- **Vaarantavia virheitä?** Were there any dangerous situations?

- **Olosuhteet?** What were the circumstances when you drove? How was the weather?

- **Aikaisempi vastaava toiminta?** Have you been sentenced for drink driving before?

- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me in your own words, how everything happened.

Liite 1

- **Sinut on määrätty ajokieltoon. Et voi ajaa ennen, kuin olet saanut ajokorttisi takaisin.**
- You are given a driving ban. You can't drive before you get your driving license back.
- **Sinulle ilmoitetaan ajokiellon kestosta myöhemmin.**
- You are informed about the length of the driving ban later.
- **Törkeän rattijuopumuksen rangaistusasteikko on 60 päiväsakkoa tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi**
- The penalty for aggravated drink driving is 60 unit fines or a maximum of 2 years prison sentence.

Liite 1

Sanasto

- Käräjäoikeus= District court
- Hovioikeus= Court of appeal
- Korkein oikeus = Supreme court
- kirjallinen menettely = written procedure
- sakkomenettely = fine procedure
- päiväsakko = unit fine
- lievä (rikos) = petty
- törkeä (rikos) = aggravated
- varkaus = larceny/ theft
- rattijuopumus= drink driving
- näpistys = petty theft
- asianomistaja = injured party
- rikoksesta epäilty = suspect
- todistaja= witness

Tiivistelmä

Tekijä(t)	Tutkinto
Christian Wallin	Poliisi (AMK)
Julkaisun nimi	Julkisuusaste
Kuulustelut englannin kielellä	Julkinen
Ohjaaja	Opinnäytetyön muoto
Jari Ylinen & Julie Silk	Toiminnallinen opinnäytetyö
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön aiheena on kuulustelujen hoitaminen englannin kielellä. Työn tavoitteena on auttaa kuulustelua suorittavaa poliisimiestä suoriutumaan kuulustelusta vieraskielisen asiakkaan kanssa. Suunnittelemani kohderyhmä opinnäytetyölle on perustutkinnassa työskentelevät konstaapelit, jotka hoitavat työtehtävissään varkaus-, näpistys- ja törkeä rattijuopumus- ilmoituksia.</p> <p>Opinnäytetyön produktina on käsikirja, josta kuulustelua varten on suomi-englanti-sanakirja näpistyksen, varkauden ja törkeän rattijuopumuksen rikostunnusmerkistön keskeisestä sanastosta. Käsikirjassa on lisäksi yleiset ja olennaiset tuomioistuinkäsittelyä varten vaadittavat kysymykset asianosaiselle englannin kielellä.</p> <p>Produktin tarpeellisuutta ja hyödyllisyyttä on perusteltu raportilla, joka koostuu esitutkintalainsäädännöstä, poliisin tehtävistä, vieraskielisten osuudesta ja englannin kielen tarpeellisuudesta Suomessa.</p>	
Sivumäärä 21+ 12	Tarkastuskuukausi ja -vuosi 10/2019
Avainsanat kuulustelu, kuulustelija, käsikirja, ulkomaalaiset	

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Aiheen rajaus	3
3. Lainsäädäntö	4
4. Yleisimmät rikoslakirikokset Suomessa	6
4.1 Liikenne rikokset pl. liikenne rikkomus	7
4.2 Omaisuus rikokset	9
5. Englannin kieli	13
5.1 Englannin kieli poliisissa	15
5.2 Kuulustelu englannin kielellä kuulusteltavan näkökulmasta	15
6. Produkti	16
7. Pohdiskelua	18
Lähteet	20
Liitteet	21
1. Käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä	21

1. Johdanto

Opinnäytetyön aihetta valitessani yritin miettiä mahdollisimman käytännönläheistä ja poliisin tehtävien kannalta arkea helpottavaa teosta. Ollessani Poliisiammattikorkeakoulun työharjoittelussa Lounais-Suomen poliisilaitoksella huomasin, että englannin kielen taito on oleellinen osa ammattitaitoista palvelua. Huomasin myös itsessäni sen, että arkikielinen puhe onnistuu, mutta rikoslain ja esitutkintalain sanasto on haasteellisempaa.

Oman 3 kuukauden rikostutkijan kokemukseni mukaan englannin kielellä kuulusteluun on iso kynnyks, ja moni epäilee suoriutuvansa tehtävästä. Täten kuulustelu annetaan jollekin paremman kielitaidon omaavalle hoidettavaksi tai tilataan kuulustelutulkki apuun. Tulkkaus toimii useimmin siten, että tulkkipalveluun soitetaan ja varataan aika halutulla kielellä. Tulkkaus suoritetaan kuulustelussa puhelimitse, jolloin tulkki kääntää kuulustelijan kertoman halutulle kielelle ja kuulusteltava vastaus käännetään tulkin avulla takaisin suomen kielelle. Samalla kuulustelun sanoma ja oikeellisuus voi vääristyä, kun ei ole yhteistä kieltä, millä puhua. Kuulustelussa käytetään oikeudellista sanastoa, mikä edellyttää tulkintakin perehtymistä oikeudenkäymiskaareen. Tällaisissa tilanteissa voi käydä helposti ”rikkinäinen puhelin” -efekti, jolloin kuulusteltavan sanoma vääristyy yksittäisten sanamuotojen kautta. Jokainen tulkattu kuulustelu maksaa valtiolle rahaa, koska poliisi käyttää yksityisiä firmoja tulkkaukspalveluun. Suomessa 18- 64- vuotiaista englannin kieltä osaa puhua vieraskielenä ainakin jollain tasolla 82 % (Tilastokeskus: Maahanmuuttajat väestöstä).

Mielestäni on hyödyllistä tehdä sekä itselleni, että rikostorjunnan puolella työskentelevien rikoskonstaapeliin käyttöön käsikirja kuulustelusta englannin kielellä. Käsikirjan tarkoituksena on helpottaa rikostutkijan työtä kuulustelussa, jossa käytettävänä kielenä on englanti. Käsikirja soveltuu parhaiten yksinkertaisiin kuulusteluihin poliisille arkipäiväisistä rikosasioista. Huomasin internetin sanakirjapalveluita käyttäessäni, ettei oikeustieteellistä sanastoa ole juurikaan saatavilla. Vaikka englannin kielellä osaisi puhua arkipäiväisistä asioista, on rikosoikeudellinen sanasto haasteellisempaa.

Käsikirjan tarkoituksena on myös madaltaa rikostutkijan kynnystä kuulustella asianosainen yksinkertaisessa kuulustelussa englannin kielellä. Vaativissa kuulusteluissa suosittelen kuitenkin tulkin käyttöä edelleen, jos oma kielellinen osaaminen ei ole huippuluokkaa. Vaativalla kuulustelulla tarkoitan kuulustelua, jossa rikoslaisissa säädetty rangaistusmaksimi

on monta vuotta vankeutta tai kuulustelun sisältö vaatii erityisen korkeaa englannin kielen taitoa.

Ideana olisi, että tekemäni käsikirja olisi pienikokoinen ja helposti kannettava apuväline kuulusteluihin mukaan. Käsikirjaa olisi helppo säilyttää rikostutkijan pöydällä ja ottaa tarpeen tullen apuun. Käsikirjasta on myös nopeasti haettavissa törkeään rattijuopumukseen, varkauteen ja näpistykseen liittyvää sanastoa, jota on vaikea löytää erilaisista internetin kielenkääntöpalveluista.

2. Aiheen rajaus

Toiminnallisessa opinnäytetyössä olen valinnut käännettäväksi kieleksi englannin kielen, koska sitä osataan parhaiten vieraskielenä ja on maailman puhutuin kieli (<https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html>).

Englantia harjoitellaan myös Poliisiammattikorkeakoulussa, koska englannin kielen osaaminen helpottaa päivittäistä poliisityötä. Kuulusteluja voisi myös kääntää muillekin yleisille kielille, mutta aiheesta tulisi liian mittava yhdeksi opinnäytetyöksi, jos olisin ottanut mukaan muita suomessa yleisesti osattuja kieliä. Ja lisäksi tästä produktista on apua vain, jos kuulustelija omaa jonkinlaisen englannin kielen osaamisen jo ennestään. Tästä opinnäytetyöstä syntyvä produkti on apuväline poliisin arkeen, mutta ei yksistään korvaa perus englannin kielen taitoa.

Aihe on erittäin laaja ja mittava, joten rajaan alueen kolmeen poliisille arkipäiväiseen rikosnimikkeeseen ja niiden tunnusmerkistökäsitteisiin. Näitä rikoslain rikoksia ovat varkaus, näpistys ja törkeä rattijuopumus. Valitsin nämä rikosnimikkeet, koska rikostunnusmerkistö on suhteellisen samantapaista jokaisessa kuulustelussa. Pidin myös rikosnimikkeiden joukon suppeana, koska käsikirjan on tarkoitus olla helposti mukaan otettava vihko.

Käyn opinnäytetyössäni läpi varkauden, näpistyksen ja törkeän rattijuopumuksen rikostunnusmerkistösanastoa. Lisäksi käsikirjassa on valmiita kuulustelukysymyksiä, joita kuulustelija voi käyttää tahtonsa mukaan kuulustelussaan. Käsikirjassa on lauseita ja sanoja tummennetulla fontilla suomen kieleksi. Tämän jälkeen perässä sama lukee englanniksi. Käsikirjassa on myös tuomioistuinkäsittelyä varten yleisimpiä esitettyjä kysymyksiä asianosaisille. Käsikirjassa on selitetty kysymyksen sisältö ja sen merkitys englannin kielelle. Tavoitteena on luoda selkeä lukuinen käsikirja, jota käyttämällä kuulustelija pystyy

helposti ja ymmärrettävästi selittämään tuomioistuinkäsittelyä varten vaadittavat kysymykset ja saamaan niihin vastaukset.

En tässä työssä käsittele kuulusteltavan oikeuksia ja velvollisuuksia, koska ne ovat saatavissa kameleon- lomakkeella englannin kieleksi. Siihen on olemassa jo valmiit mallit, enkä siksi tuo sitä työssäni uudelleen esiin. Kuulustelussa pitää huomioida myös se, ettei kuulusteltava puhu täydellistä englannin kieltä. Käsikirjassa on tämän vuoksi pyritty käyttämään helppoa sanastoa, jotta huonommankin englannin kielen taidon osaaja ymmärtää kysymykset ja vastausten merkityksen.

3. Lainsäädäntö

Poliisi on esitutkintaviranomainen, jonka tehtäviin lukeutuu esitutkinnan suorittaminen ja asian syyteharkintaan saattaminen. (Poliisilaki 1 luku 1§). Esitutkinnassa selvitetään:

"1) asian laadun edellyttämällä tavalla epäilty rikos, sen teko-olosuhteet, sillä aiheutettu vahinko ja siitä saatu hyöty, asianosaiset sekä muut syyteharkintaa ja rikoksen johdosta määrättävää seuraamusta varten tarvittavat seikat;

2) mahdollisuudet rikoksella saadun omaisuuden palauttamiseksi ja rikoksen johdosta tuomittavan menettämisseuraamuksen tai asianomistajalle tulevan vahingonkorvauksen täytäntöön panemiseksi

3) asianomistajan yksityisoikeudellinen vaatimus, jos hän oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 3 luvun 9 §:n nojalla on pyytänyt syyttäjää ajamaan hänen vaatimustaan; ja

4) suostuuko asianomistaja ja aikooko rikoksesta epäilty suostua asian käsittelemiseen käräjäoikeudessa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 5 a luvussa tarkoitettussa kirjallisessa menettelyssä.

Esitutkinnassa asia on valmisteltava siten, että syyteharkinta ja asianosaisten etujen valvominen voidaan suorittaa asianmukaisesti ja että todistelu voidaan pääkäsittelyssä ottaa vastaan yhdellä kertaa, tai asia voidaan ratkaista kirjallisessa menettelyssä. " (Esitutkintalaki 1 luku 2§)

Esitutkinnassa kuulusteluissa käytetään rikoksesta epäillyn kieltä, joko suomea tai ruotsia. Muulla kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisellä on oikeus esitutkinnassa käyttää kieltä, jota parhaiten ymmärtää tai osaa puhua riittävällä tasolla. Esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa huolehdittava siitä, että kuulusteluissa asianosainen saa mahdollisuuden tulkkaukseen. Tulkkina saa toimia rehellinen ja tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävään edellyttämät taidot (Esitutkintalaki 4 luku 12§). Tulkin kelpoisuutta ei ole laissa muutoin säädetty.

4. Yleisimmät rikoslakirikokset Suomessa

Aiheessani käsittelemät rikokset löytyvät kaikki rikoslaista. Polstatin taulukoista seuraavilta sivuilta on huomattavissa yleisimmät liikenne rikokset (pl. liikenne rikkomus) ja omaisuus rikokset. Valitsin käsikirjaan englanninkieliseen sanastoon varkauden, näpistyksen ja törkeän rattijuopumuksen tunnusmerkistötekijöitä, koska nämä rikosnimikkeet vaativat usein kuulusteluja eivätkä mene suoraan sakkomenettelyyn.

Listasta on huomattavissa paljon liikenne rikoksia ja rikkomuksia. Nämä hoidetaan kuitenkin suurelta osin rikesakon ja rangaistusvaatimuksen kautta. Tästä syystä jätin käsikirjasta pois liikenne rikostutkinta aiheiset ilmaukset ja sanastot.

Näpistys on mahdollista hoitaa sakkomenettelyllä (Rikoslaki 28:3§). Asian käsittely sakkomenettelyllä kuitenkin edellyttää asianomistajan suostumusta (Poliisilaki). Sakkomenettelyyn suostuminen tarkoittaa käytännössä sitä, ettei asianomistaja vaadi vahingonkorvausta menetetyistä omaisuudesta tai tuotteen arvosta. Tämän vuoksi näpistykset etenevät usein esitutkintaan, jotta mahdollisesti käräjäoikeudessa asianomistaja voi vaatia rikoksesta epäilyltä korvausta tuotteiden arvon verottoman hinnan verran.

Tilastoilla pyrin tuomaan esiin rikosten määriä ja ulkomaalaisten osuutta tästä. Ulkomaalaisten osuudella pyrin tuomaan ilmi sen, että kuinka paljon kuulusteluja käydään muulla kuin suomen kielellä.

4.1 Liikenne rikokset pl. liikenne rikkomus

Epäillyt henkilöt	2018			2017			2016		
	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa
liikenneturvallisuuden vaarantaminen	49 794	4 274	54 068	48 081	3 983	52 064	57 154	4 263	61 417
törkeää liikenneturvallisuuden vaarantaminen	2 491	280	2 771	2 342	225	2 567	2 322	188	2 510
rattijuopumus, huumaantuneena ajaminen	4 210	732	4 942	4 084	649	4 733	3 993	595	4 588
törkeää rattijuopumus	5 294	889	6 183	5 140	903	6 043	5 481	833	6 314
muu liikennejuopumus	242	11	253	217	15	232	263	15	278
kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle	289	38	327	307	32	339	333	24	357
liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla	18	0	18	14	0	14	18	3	21
muut liikenne rikokset	3 965	434	4 399	3 700	469	4 169	3 874	490	4 364
Liikenne rikokset	66 303	6 658	72 961	63 885	6 276	70 161	73 438	6 411	79 849

(Polstat: Liikenne rikokset kansalaisuus)

Listassa rikoslain:23 luvun liikenne rikoksia. Listan otos on maanlaajuinen ja käsittää kaikki Suomessa tapahtuneet liikenne rikokset. Lista ei sisällä liikenne rikkomuksia. Listaus on vuosilta 2016 -2018. Listassa epäillyt henkilöt ovat numeraalisesti kerrottuna kohdan Suomi, Ulkomaat ja Summa alle. Jos epäiltynä on ollut suomalainen henkilö, niin hänen rikoksensa on numeroitu kohdan Suomi alle. Henkilön ollessa ulkomaan kansalainen, eli ei siis suomalainen, on hänen rikoksensa listattuna kohdan Ulkomaat alle. Kohdassa Summa on ulkomaalaisten ja suomalaisten rikoksesta epäiltyjen yhteen laskettu määrä.

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen on rikoksena sellainen, joka harvoin johtaa esitutkintaan. Useimmiten kyseessä on sakkomenettelyllä hoidettava rangaistusvaatimus, jossa henkilöauton kuljettaja kuljettaa ajoneuvoa yli 21km/h sallitun nopeuden. Tällöin asia on mahdollista hoitaa sakkomenettelyllä, jolloin asia ei etene esitutkintaan. Tästä syystä en käsittele opinnäytetyössäni liikenneturvallisuuden vaarantamista.

Rattijuopumuksen raja on yli 0,5 promillea alkoholia veressä tai yli 0,22mg/l alkoholia uloshengitysilmassa. Perusmuotoinen rattijuopumus on nykyisin sakkomenettelyllä hoidettavissa, mikäli näyttö rikoksesta on kiistaton. Uusi sakkomenettelylaki tuli voimaan 1.6.2019, ja se mahdollistaa rattijuopumuksen käsittelyn sakkomenettelyllä. Tästä syystä en käsittele

käsikirjassa

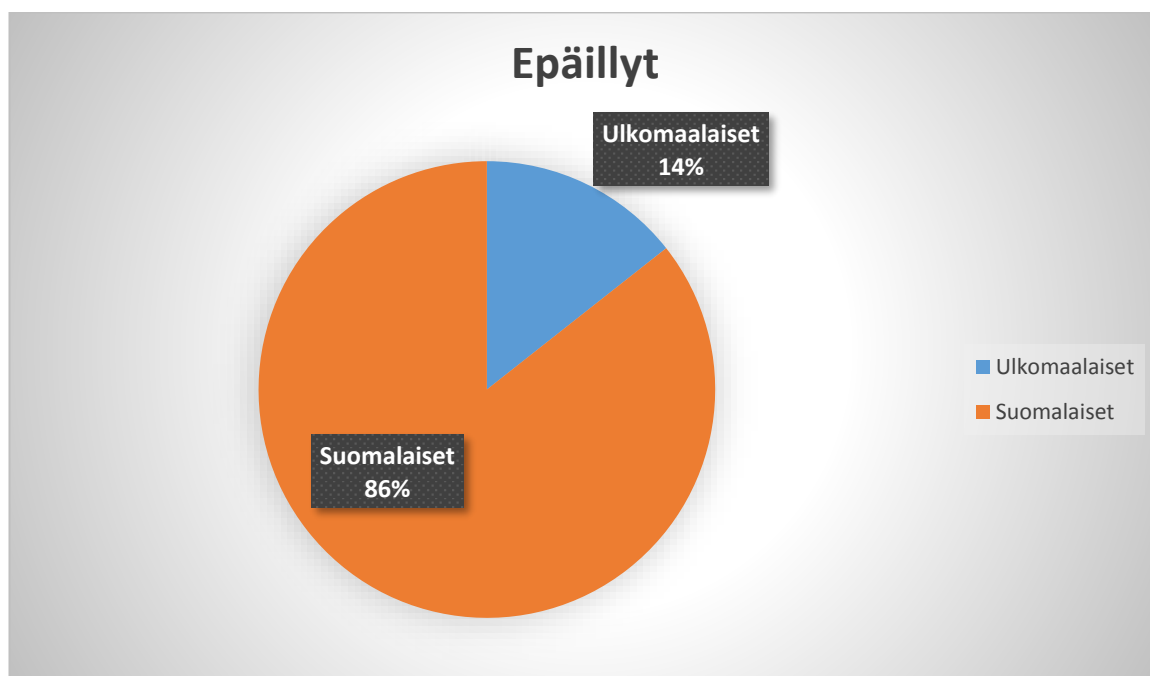
rattijuopumusta.

(<https://oikeus.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2018/01/rattijuopumuksetsakkomenettelyyn.html>)

Seuraavaksi yleisimpiä rikoksena listassa on törkeää rattijuopumus. Rattijuopumuksen raja ylittyy, kun ajoneuvoa ajava henkilö puhaltaa yli 1,2 promillea alkoholia veressä tai 0,53 mg/l alkoholia uloshengityksessä. Törkeäksi rattijuopumukseksi lasketaan myös huumausaineiden ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen. Törkeästä rattijuopumuksesta

rangaistuksena on vähintään 60 päivää päiväsakkoja tai vankeutta enintään kaksi vuotta. (Rikoslaki 23: 4§)

Törkeä rattijuopumus on 1.6.2019 voimaan tullen sakkolain mukaan edelleen vietävä esitutkintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että rikoksesta epäilty kuulustellaan esitutkintaviranomaisen toimesta rikoksesta epäillyn asemasta törkeään rattijuopumukseen. Tällöin asian hoitamiseen kuuluu epäillyn kuulustelu. Kuten yllä olevasta listasta on nähtävissä, vuonna 2018 on ollut yhteensä 6183 törkeää rattijuopumusta. Näistä 6183:sta epäillystä 889 on ollut ulkomaan kansalaisia. Tästä syystä katson aiheelliseksi käsitellä opinnäytetyössäni törkeän rattijuopumuksen epäillyn kuulustelua englannin kielellä.

Taulukossa on rikoksesta epäillyt vuodelta 2018 törkeään rattijuopumukseen. Taulukkoon on annettu Suomalaisille arvo 5294 ja Ulkomaalaisille arvo 889. Jokainen numero vastaa yhtä rikoksesta epäiltyä. Tilastossa on nähtävissä ulkomaalaisten ja suomalaisten prosentuaalinen osuus törkeään rattijuopumukseen. (Polstat: Törkeä rattijuopumus)

Tilasto tarkoittaa käytännössä poliisin kannalta sitä, että 889:ssa törkeän rattijuopumuksen kuulustelussa on käytetty jotain muuta kieltä kuin suomea. Karkeasti sanottuna joka kuudes kuulustelu käydään joko tulkin välityksellä tai sitten muulla kielellä, jonka on mahdollistanut kuulustelijan hyvä kielitaito. Rikoksesta epäilty saa päättää sen, millä kielellä häntä kuulustellaan. Hänellä on oikeus tulla kuuluksi sillä kielellä, minkä hän parhaiten osaa ja ymmärtää. (Esitutkintalaki 4 Luku 12§)

Törkeän rattijuopumuksen kuulustelu on yleensä yksinkertaista, koska tapaukseen on saatu jo näyttö tarkkuusalkometripuhalluksista. Näin ollen ulkomaalainen, joka puhuu ja ymmärtää englantia riittävällä tasolla, voi suostua asian käsittelyyn englannin kielellä.

4.2 Omaisuusrikokset

Epäillyt henkilöt	2018			2017			2016		
	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa	Suomi	Ulkomaat	Summa
törkeä varkaus, varkaus	2 768	938	3 706	2 908	1 072	3 980	2 910	916	3 826
näpistys	6 820	1 825	8 645	7 500	1 981	9 481	7 940	2 127	10 067
kavallus	913	75	988	882	72	954	809	86	895
petos, vakuutuspetos, maksuvälinepetos	4 808	767	5 575	4 408	659	5 067	4 864	661	5 525
vero-, avustusrikokset	651	441	1 092	617	379	996	608	401	1 009
ryöstö, kiristys	1 189	130	1 319	1 106	132	1 238	1 196	133	1 329
vahingonteko	3 174	276	3 450	3 524	295	3 819	3 302	275	3 577
luvaton käyttö	205	32	237	183	19	202	188	32	220
kätkemisrikokset	373	113	486	430	114	544	439	125	564
muut omaisuusrikokset	1 919	798	2 717	1 817	625	2 442	2 193	703	2 896
Omaisuusrikokset	22 820	5 395	28 215	23 375	5 348	28 723	24 449	5 459	29 908

(taulukko polstat: Omaisuusrikokset kansalaisuudet)

Taulukko käsittää kaikki Suomessa tehdyt omaisuusrikokset vuosilta 2016- 2018. Taulukosta on nähtävissä, mitkä rikoslain rikokset ovat Suomessa yleisimpiä. ”Perustuslain mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Näin ollen lainsäätäjät on kriminalisoinut useita erilaisia tekoja tarkoituksena suojata henkilöiden omaisuutta ja turvata omaisuuden häiriötön omistaminen ja käyttäminen”(https://www.riku.fi/fi/riku-lehti/riku-lehti+22018/omaisuusrikosten+monet+muodot+-+omaisuusrikoksiin+liittyva+sanasto).

Käsikirjassa on törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen rikostunnusmerkistöön viittaavia sanoja englannin kielellä, jotka helpottavat kuulustelijaa. Valitsin nämä nimikkeet, koska ne ovat määrällisesti yleisiä rikoksia, joista merkittävä osa epäillyistä on ulkomaalaisia. Kuulusteluissa tukena on myös useasti näyttöä, joko verekseltään saatu kiinni tai valvontakamerakuvien sisältöä. Vahva näyttö auttaa kuulustelijaa siten, ettei epäilty lähde kiistämään selvää näyttöä. Tästä syystä kuulustelukertomukset voivat olla yksinkertaisia ja simpeleitä kuulustelijalle hoitaa. Käsikirjassa avaan näille rikoksille ominaisia ja yleisiä sanoja englannin kielelle, ja kuulustelija voi halutessaan käyttää niitä kuulustelussaan.

”1 § (24.8.1990/769)

Varkaus

Joka anastaa toisen hallusta irtainta omaisuutta, on tuomittava varkaudesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

Yritys on rangaistava.

2 § (24.8.1990/769)

«Törkeä» varkaus

Jos varkaudessa

- 1) anastamisen kohteena on erittäin arvokas omaisuus,
- 2) anastamisella aiheutetaan rikoksen uhrille tämän olot huomioon ottaen erityisen tuntuva vahinkoa,
- 3) rikoksentekijä käyttää hyväkseen rikoksen uhrin avutonta tai hädänalaista tilaa,
- 4) rikoksentekijä tai osallinen varustautuu teon toteuttamista varten ampuma-aseella, räjähdysaineella taikka muulla näiden kaltaisella vaarallisella välineellä tai
- 5) rikoksentekijä murtautuu asuttuun asuntoon

ja varkaus on myös kokonaisuutena arvostellen «törkeä», rikoksentekijä on tuomittava törkeästä varkaudesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

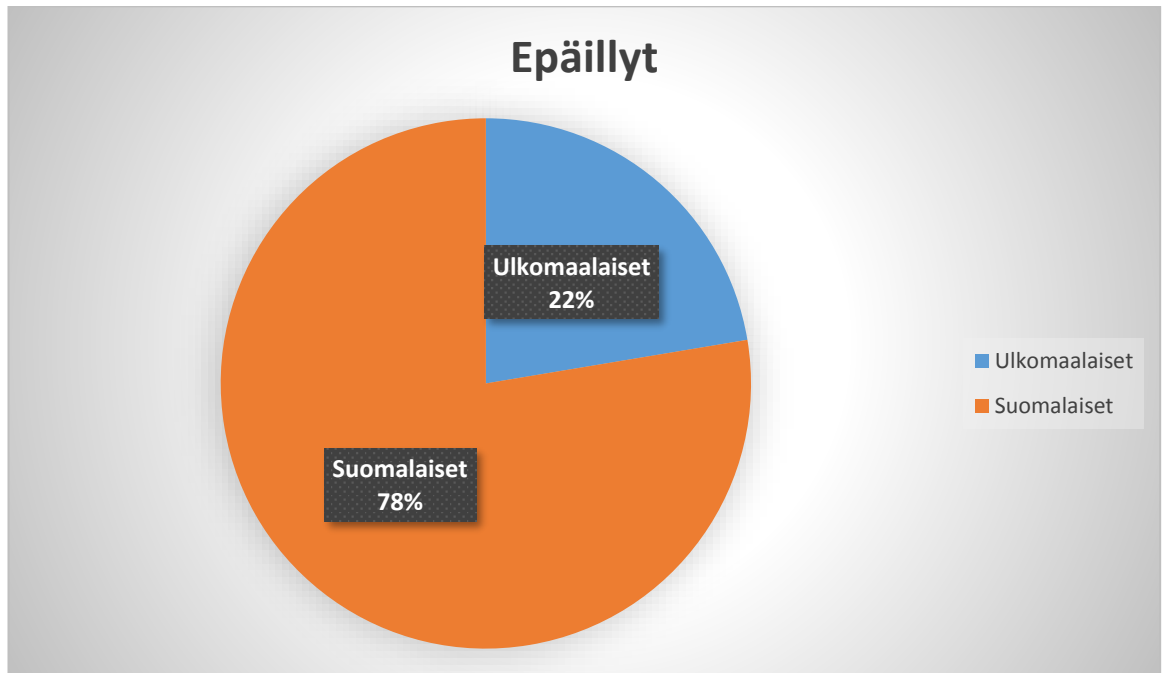
3 § (24.8.1990/769)

Näpistys

Jos varkaus, huomioon ottaen anastetun omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava näpistyksestä.” (Rikoslaki 28: 1-3§)

Polstatin Omaisuusrikostaulukon mukaan Suomessa toiseksi yleisin omaisuusrikostyyppi on petokset, vakuutuspetokset ja maksuvälinepetokset. Erilaisia petoksia oli yhteensä 5 575 vuonna 2018. Käsikirjassa jätän petoksen rikostunnusmerkistön mukaisen sanaston kokonaan käymättä, koska petoksia on monenlaisia, jolloin rikostunnusmerkistön mukaisen sanaston mahdolluttaminen pieneen käsikirjaan on mahdotonta. Petoksista tulee yleisellä tasolla mieleen esimerkiksi nettikauppa huijaukset. Petoksia on maksuvälinepetos, lievä-,

normaali-, törkeä petos ja vakuutuspetos. Petoksissa on monesti myös identiteettivarkaus osana kuulustelua. Aihe olisi suurempi kokonaisuus ja petosten erilaisuuden takia jätän aiheen käsittelemättä tarkemmin.

Kaavion prosentuaaliset osuudet on laskettu polstatin omaisuusrikostaulukosta. Kaaviossa on käytetty vuoden 2018 arvoja törkeästä varkaudesta, varkaudesta ja näpistyksestä. Ulkomaalaisten osuus on saatu siten, että on laskettu törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen yhteenlaskettu summa yhteensä vuoden 2018 Ulkomaat -arvosta. Ulkomaalaisia rikoksesta epäiltyjä törkeään varkauteen, varkauteen ja näpistykseen on 2763. Tämä on yhteensä 22 % epäillyistä. Suomalaisen osuus on saatu siten, että on laskettu törkeän varkauden, varkauden ja näpistyksen yhteenlaskettu summa yhteensä vuoden 2018 Suomi -arvosta. Suomalaisia rikoksesta epäiltyjä törkeään varkauteen, varkauteen ja näpistykseen on 9588. Tämä on yhteensä 78 % epäillyistä.

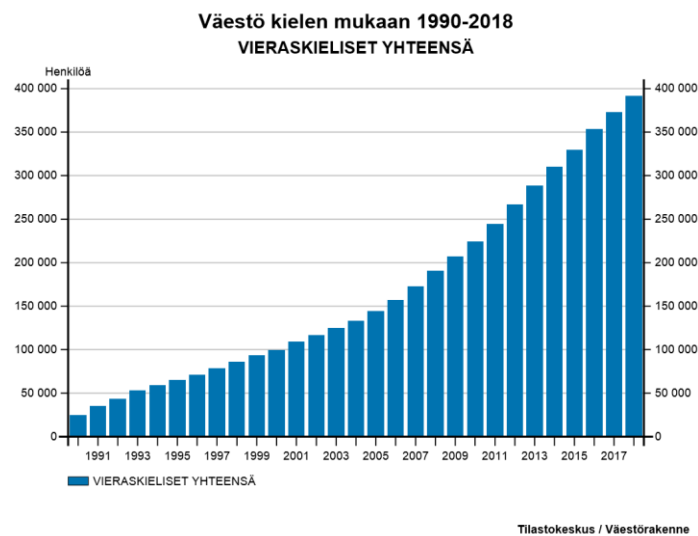
Taulukon on tarkoitus havainnollistaa ulkomaalaisten osuutta suhteessa suomalaisten yllä mainituista omaisuusrikoksista. 22 % ulkomaalaisia tarkoittaa poliisin kannalta sitä, että karkeasti arvioituna joka viides rikoksesta epäillyn kuulustelu käydään jollain muulla, kuin suomen kielellä. Rikoksesta epäilty saa päättää sen, millä kielellä häntä kuulustellaan. Hänellä on oikeus tulla kuuluksi sillä kielellä, minkä hän parhaiten osaa ja ymmärtää. (Esitutkintalaki 4 Luku 12§)

5. Englannin kieli

Suomi on kansainvälistymässä. Vuoden 2018 loppuun mennessä Suomessa asui noin 392 000 vieraskielistä henkilöä. Vieraskielisyydellä tarkoitetaan henkilöitä, joiden äidinkieli ei ole Suomen virallinen kieli. Suomessa virallisia kieliä ovat suomi, ruotsi ja saame. (tilastokeskus: vieraskieliset väestöstä)

http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_1&lang=3&rind=6&x=540&gskey=2)

Tilastokeskuksen kaaviosta on nähtävissä, että Suomessa asui vuonna 1991 alle 50 000 vieraskielistä. Vuonna 2018 lopussa vieraskielisten määrä on noussut peräti noin 392 000:een. Tämä tarkoittaa 7,1 prosenttia koko Suomen väestöstä. (<https://www.kirjastot.fi/kysy/paljonko-on-maailmassa-englannin-puhujia>).

Vieraskielisten määrä Suomessa on moninkertaistunut viimeisen 20 vuoden aikana, mikä luo osaltaan uusia haasteita poliisityöhön. Tilastosta on vielä nähtävissä tasaisesti ylöspäin suuntautuva käyrä, joka tarkoittaa sitä, että vieraskielisten määrä Suomessa kasvaa entisestään.

Worldatlasissa julkaistun englanninkielisen tutkimuksen mukaan englannin kieli on maailman puhutuin kieli noin 1.39 miljardilla puhujalla. Englantia puhutaan äidinkielenä pääosin Yhdysvalloissa, Kanadassa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Nigeriassa, Australiassa, Namibiassa ja monessa muussa maassa. Englannin kieltä äidinkielenään puhuu noin 480 miljoonaa ihmistä. Tilasto on julkaistu kesäkuussa 2019.

(<https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html>)

Worldometersin verkkosivuilla on reaaliaikainen laskelma tämän hetken ihmisten määrästä koko maailmassa. Tällä hetkellä luku pyörii noin 7,7 miljardin ihmisen kohdalla. (<https://www.worldometers.info/>) Englantia osaa äidinkielenään tai vieraskielenään keskiarvoltaan noin joka kuudes ihminen. Tällä tilastolla korostan englannin kielen merkittävyyttä maailman parhaiten tunnettuna kielenä. Tämä korostaa englannin kielen taidon osaamisen tärkeyttä poliisityössä.

(http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_2&lang=3&x=540&gskey=2)

Yllä olevasta tilastosta on nähtävissä, että venäjä on Suomessa yleisin vieraskieli. Viidenneksi yleisin kieli on englanti, jota puhuu äidinkielenään noin 20 000 henkilöä. Taulukkoon on otettu arvot ihmisten äidinkielistä, eikä siihen ole lisäksi laskettu henkilöiden vieraskielistä osaamista (tilastokeskus).

5.1 Englannin kieli poliisissa

Poliisiammattikorkeakouluun pääsemiseksi ei ole asetettu englannin kielen tasoon liittyviä vaatimuksia. Opiskelijat tulevat erilaisista oloista ja taustoista eri puolelta Suomea. Osa opiskelijoista on hakenut Poliisiammattikorkeakouluun lukion tai ammattikoulun jälkeen, jolloin opiskelijalla on taustalla peruskoulun englannin kielen opetus ja toisen asteen koulutuksen englannin kielen opetus. Osa on ehtinyt olla työelämässä kauemmin ja tulee täysin toiselta alalta Poliisiammattikorkeakouluun. Tällöin henkilön viimeisistä englannin kielen opinnoista tai käytöstä on kulunut runsaasti aikaa, eikä kieli ole enää hallussa. Tämä pelkästään jo luo erilaisia lähtötasoja, joilla kieltä lähdetään opettelemaan Poliisiammattikorkeakoulussa.

Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opinnot koostuvat kolmen pakollisen opintopisteen laajuudesta englannin kieli ja viestintä- opintojaksosta. Vapaasti valittavia englannin kielen kursseja opiskelija voi valita, jos hän kokee sen itselleen aiheelliseksi. Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelman mukaan opintojakson opetustavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää englannin kieltä ammattikorkeakoulututkinnon edellyttämällä tasolla, viestii suullisesti ja kirjallisesti ammattialaansa liittyvissä kielenkäyttötilanteissa ja kehittää englannin kielen taitoa osana omaa ammattitaitoaan. (Poliisiammattikorkeakoulun OPS 2019) Opinnot sisältävät paljon ammattisanastoa, jolloin oletuksena on se, että opiskelija osaa puhua, kirjoittaa ja keskustella englanniksi arkipäiväisistä asioista. Huomasin omissa opinnoissani, että heillä joilla edellisistä englannin kielen opinnoista oli vierähtänyt yli 10 vuotta aikaa, tarvitsivat enemmän tukea ja ohjausta, kuin ne, jotka ovat päässeet Poliisiammattikorkeakouluun pian lukion tai ammattikoulun päätyttyä. Opetuksen kannalta tämä on haasteellista, koska opiskelijoiden englannin kielen osaaminen on hyvin eritasoista.

5.2 Kuulustelu englannin kielellä kuulusteltavan näkökulmasta

Kuulustelu vieraskielisen kanssa tuo aina omat haasteensa, kun ei pääse käyttämään omaa parhaiten osaamaansa kieltä. Kuulusteltavalle saattaa sopia se, että hänet kuullaan asiassa englannin kielellä, vaikka se ei olisikaan hänen parhaiten osaamansa kieli. Tällaisissa tilanteissa kuulustelijan tulee huomioida myös se, että vaikka itse selviäisi ja osaisi selittää

kaikki asiat, niin kuulusteltava ei välttämättä ymmärrä. Oikeudenmukaisessa rikosprosessissa kuulusteltavalla on oikeus käyttää parhaiten osaamaansa kieltä. Kuulusteltava saattaa kuitenkin suostua englannin kieliseen asiointiin, koska osaa ja ymmärtää omasta mielestään tarpeeksi hyvin kieltä. Tämä ei vielä riitä siihen, että kuulustelun voisi vielä käydä englanniksi. Kuulusteltavan englannin kielen taitoa on testattava aluksi, jotta voidaan varmistua siitä, että kuulusteltava ymmärtää mistä puhutaan ja mikä kuulustelun tarkoitus on. Jos kuulusteltavan englannin kielen taitoa ei mitenkään testaa alussa ja kirjoita siitä kuulustelupöytäkirjaan, kuulusteltava saattaa myöhemmin tuomioistuinkäsittelyssä muuttaa lausuntojaan vedoten siihen, ettei ymmärtänyt kuulustelijan esittämiä kysymyksiä oikein. Näin ollen kuulustelun luotettavuutta joudutaan arvioimaan tuomioistuin käsittelyssä ja saattaa vaikuttaa mahdolliseen tuomioon. Tästä syystä kuulustelupöytäkirjaan täytyy kirjata se, että kuulusteltava on ymmärtänyt kuulustelun ja puheidensa merkityksen.

6. Produkti

Produktia tehdessä olen kartoittanut, millainen kohderyhmäni on, millainen toimintaympäristö heillä on, ja millainen produkti olisi toimiva kyseiselle kohderyhmälle. (Hanna Vilkka & Tiina Airaksinen: Toiminnallisen opinnäytetyön ohjaajan käsikirja, 2004) Produkti on tarkoitettu ensisijaisesti esitutkintaa suorittavien, kuulusteluja hoitavien konstaapelien käyttöön. Produkti on käsikirja, joka on tulostettavissa liitteissä olevien ohjeiden mukaisesti käyttövalmiina.

Produktina on käsikirja kuulustelusta englannin kielellä. Käsikirjassa käydään läpi kuulustelupöytäkirjassa olevaa sanastoa suomesta englanniksi, jotta kuulustelija kykenee englannin kielellä pyytämään kuulusteltavalta tarvittavia tietoja. Produktissa on kuulustelulomake suomen kielellä, ja vieressä englannin kielellä selitettynä sama asia. Lisäksi olen valinnut 3 yleistä rikoslakirikosta, joissa epäiltynä on prosentuaalisesti merkittävä määrä ulkomaan kansalaisia. Nämä valikoidut rikokset ovat törkeä rattijuopumus, törkeä varkaus, varkaus ja näpistys.

Oman 10kk kestäneen poliisiurani aikana käyn läpi rikostunnusmerkistöä kyseisistä 3: sta rikosnimikkeestä, jotka helpottavat kuulustelijaa oikeiden kysymysten kysymiseen. Käsikirjaan merkityt kysymykset, sanat ja lauseet ovat vaihtoehtoja, jota kuulustelija voi käyttää niin halutessaan. Käsikirja ei ole kuulusteluun valmis pohja, eikä sen ole

tarkoitukseen olla. Käsikirjan tehtävänä on tuoda kuulustelukysymyksiin vaihtoehtoisia kysymyksiä ja näiden selittäminen englannin kielellä. Käsikirjassa on käyty läpi sanat, jotka saattavat olla merkityksellisiä rikostunnusmerkistön kannalta. Lisäksi sanastoa on yritetty kääntää helposti ymmärrettävälle kielelle, mikäli kuulusteltava puhuu englantia vieraskielenään tai ei muutoin ymmärrä täysin oikeudellista sanastoa.

Produktissa käytetty englanninkielinen sanasto ja käsikirja on hyväksytetty Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opettajalta Julie Silkillä. Tämä vahvistaa tuotteen luotettavuutta englannin kielen oikeellisuuden ja kirjoitusasun kannalta. Sanastoa on myös haettu Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opetuksessa käytetyistä monisteista ja vihoista (Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 1 & 2).

Produktissa käydään läpi asianomistajan yksityisoikeudelliset vaatimukset. Siitä on nähtävissä, mistä kaikesta voi vaatia korvausta. Valtakunnansyyttäjänviraston sivuilta löytyy lomake, jossa nämä kohdat on eritelty. Lomakkeesta olen saanut tuotettiin tarvittavat kysymykset suomen kielellä, jotka olen kääntänyt englanniksi.

(https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf).

Produktissa on kuvakaappaus kuulustelupöytäkirjan kameleon- lomakkeesta, jossa henkilötietojen kysely on täytetty englannin kielellä.

Produktia en ole ehtinyt vielä koe ponnistaa käytännön tasolla, koska tuote syntyi työharjoittelujaksosi jälkeen vasta. Tarkoitukseni on ottaa tuote käyttöön rikostutkinnassa ja jakaa tuote myös muille esitutkintaa tekeville konstaapeleille.

7. Pohdiskelua

Opinnäytetyön ideana oli tehdä käytäntöön sopiva produkti, joka tässä työssä on käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä. Käsikirja onnistui mielestäni hyvin, ja olisi ainakin hyödyllinen itselleni. Omaan keskivertotason englannin kielen taidon, ja jos käsikirja on minulle hyödyllinen, uskoisin sen olevan monelle muullekin. Käsikirjan sisältö minulla muuttui moneen otteeseen, kun aihe oli kattava ja yritin saada sinne olennaisimmat osat lyhyesti ja ytimekkäästi selitettäväksi. Käsikirjassa on varkauteen, näpistykseen ja törkeään rattijuopumukseen liittyviä sanoja ja kysymyksiä, jotka itse olen kokenut 10 kuukautta kestäneen nuoremman konstaapelin harjoittelujakson kokemuksella aiheellisiksi. Käsikirjassa on lisäksi selitettynä tuomioistuin käsittelyä varten poliisin esittämiä kysymyksiä, joihin täytyy olla vastaus, ennen kuin esitutkintapöytäkirja siirtyy poliisilta syyttäjälle. Sanastoa tähän ei opi peruskoulun englannin kielen opetuksella, vaan vaatii enemmän aiheeseen tutustumista. Produktista tuli mielestäni selkeä ja johdonmukainen. Alaotsikkojen alta löytyy tarpeelliset käännökset ja selitykset siihen, mitä kuulusteltavan tarvitseekin osata sanoa.

Produktin koon päättäminen oli minulle pieni ongelma. Aiheellista ja merkittävää sanastoa olisi saanut paljon enemmänkin kasaan, mutta halusin pitää käsikirjan kompaktina pienenä pakkauksena, joka olisi apuna yksinkertaisessa rikosasiassa. Jätin käsikirjasta kokonaan pois asianosaiset oikeudet ja velvollisuudet, koska ne löytyvät kameleon- lomakkeelta kuulustelupöytäkirjaa tehdessä. Oikeudet ja velvollisuudet on saatavana englannin kielelle käännettynä, joten en tehnyt uutta painosta jo toimivasta apuvälineestä. Huomasin myös, ettei tuomioistuin käyntiä valmistavia poliisin esittämiä kysymyksiä ole käännetty englannin kielelle, joten tämä osa jäisi kuulustelijan oman kielitaidon varaan. Tähän koin tarvitsevani parannusta ja helppoa kivijalkamallia, jolla kuulustelut saa mallikkaasti hoidettua. Rikostunnusmerkistön tietää jokainen kuulustelija, mutta halusin vielä kääntää yleisimpiä kysymyksiä kuulustelun sisällöstä englannin kielelle. Tämä osuus ei toimi valmiina kuulustelupohjana vaan on pikemminkin apuväline kuulustelijalle, jos haluaisi ja tilanteeseen sopisi käyttää samoja kysymyksiä. Näin ollen kuulustelijan ei tarvitse miettiä näihin kysymyksiin sanastoa englanniksi tarkemmin läpi, vaan käsikirjasta löytyisi jo käännos suomen kielestä englanniksi.

Englannin kielen sanastoa olen löytänyt tähän internetin kääntöpalveluilta, Poliisiammattikorkeakoulussa saaduilta opeista ja monisteista, sekä Poliisiammattikorkeakoulun englannin kielen opettajalta Julie Silkiltä. Olen Silkiltä varmistanut työn loppu vaiheessa englannin kielen oikeellisuuden, jotta käsikirja olisi kieliopillisesti virheetön.

Produkti on käyttövalmis, kun sen tulostaa tästä opinnäytetyöstä. Tulostusasetuksia voi säätää siten, ettei tarvitse tulostaa koko opinnäytetyötä, vaan voi valita sivut, mitkä tulostaa. Produkti on tulostettavissa Theseuksessa PDF-tiedostosta. Ajattelin ensin, että produkti tulostettaisiin A6 kokoiselle paperille, jotta lopputuloksesta tulisi pienikokoinen vihko. Jälkeenpäin ajattelin kuitenkin, että käsikirjan ei tarvitse mahtua taskuun, koska tutkijalla käsikirja säilyy laatikon pöydällä. Rikostutkija ei myöskään käytä poliisin sinistä haalaria, joten vihon ei tarvitse olla taskukokoinen. Käsikirja tulostuu parhaiten A4- kokoiselle paperille ja siten se on myös helpoin ja yksinkertaisin tulostaa ilman asetuksien säätämistä. Käsikirjan tulostuu erilaisena, kun paperinkokoa muuttaa. Tämän vuoksi pidin käsikirjan muodon sopivana A4- kokoiselle paperille, koska se on helpoin tulostaa niin ja A4 koko on sopiva tälle käsikirjalle, jotta sivuja olisi siedettävä määrä ja yhdellä aukeamalla on tarvittava informaatio. Tulostuksessa on otettava huomioon se, että tulostaa perinteisen yhdelle puolelle tulostuksen sijasta molemmille puolille paperia. Sillä ei tosin ole suurta merkitystä, mutta näin käsikirja pysyy pienempänä.

Lähteet

Englannin kielen yleisyys Luettavissa: <https://www.kirjastot.fi/kysy/paljonko-on-maailmassa-englannin-puhujia> luettu 4.9.2019

Englannin kieli maailmalla Luettavissa: <https://www.worldatlas.com/articles/most-popular-languages-in-the-world.html> , luettu 18.9.2019

Englannin kielen puhujia maailmalla Luettavissa: <https://www.worldometers.info> , luettu 10.10.2019

Esitutkintalaki, luettu 4.9.2019

Kameleon- lomake kuulustelupöytäkirja, luettu 10.10.2019

Kirjallinen menettely Luettavissa: https://www.poliisi.fi/rikkokset/kirjallinen_menettely_rikosasioissa, , luettu 19.9.2019

Pakkokeinolaki, luettu 4.9.2019

Poliisiammattikorkeakoulun OPS 2019

Poliisilaki, luettu 4.10.2019

Polstat taulukot omaisuusrikoksista ja liikenne rikoksista, luettu 4.9.2019

Rikoslaki Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001#L28> , luettu 15.10.2019

Selvitys asianosaisten korvausvaatimuksista. Luettavissa: https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf ,luettu 26.9.2019

Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 1

Silk, Julie & Ylänen, Hannele 1/2018: Cope with English 2

Tilastokeskus: Maahanmuuttajat väestöstä Luettavissa:
<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>,
luettu 4.9.2019

Tilastokeskus: Maahanmuuttajien yleisimmät kielet Luettavissa:
http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_2&lang=3&x=540&gskey=2 luettu 4.9.2019

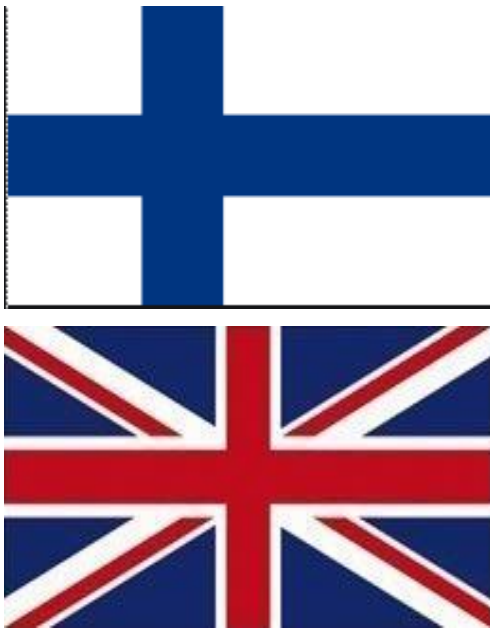
Tilastokeskus: Suomessa vieraskielisten määrä Luettavissa:
http://vertinet2.stat.fi/verti/graph/Graphserver.png?ifile=quicktables/Maahanmuuttajat/kieli_1&lang=3&rind=6&x=540&gskey=2 luettu 4.9.2019

Vilka, Hanna & Tiina Airaksinen: Toiminnallisen oppinäytetyön ohjaajan käsikirja, 2004

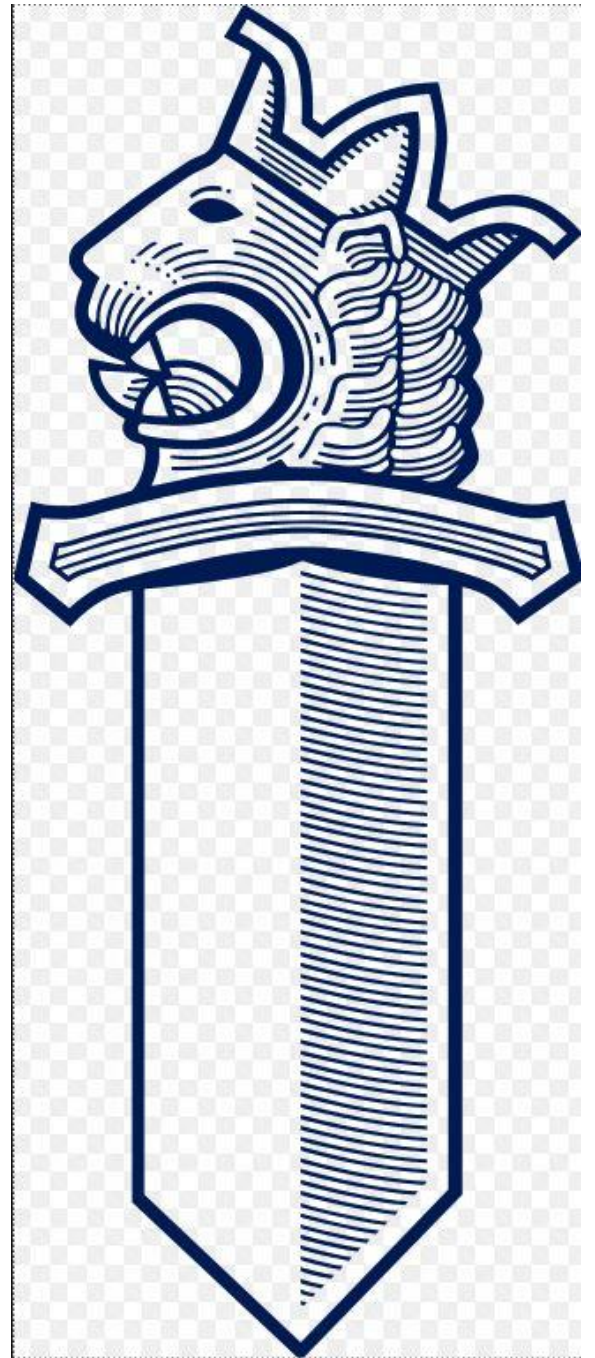
Liitteet

1. Käsikirja kuulusteluihin englannin kielellä

**Käsikirja
kuulusteluihin
englannin
kielellä**

- Christian Wallin
2019

Sisällys

Asianomistajan rangaistusvaatimus = Injured party's demand for punishment	3
- Rangaistuksen vaatimisen merkitys=	3
Sakkomenettely = Fine procedure	4
Kirjallinen menettely= Written procedure	5
Yksityisoikeudellinen korvausvaatimus = Private law claims	6
Kameleon- lomakkeen henkilötietojen kysely suomi → englanti	7
Varkaus = Larceny, theft	8
Näpistys = Petty theft	9
Törkeä rattijuopumus = Aggravated drink driving	10
Sanasto	12

Liite 1

Asianomistajan rangaistusvaatimus = Injured party's demand for punishment

---

- **Vaaditteko rangaistusta epäilly(i)lle?**
- Do you demand a punishment to the suspect(s)?

- Rangaistuksen vaatimisen merkitys=

- **Vaatii =**
- If you demand a punishment, then this case goes to pre-trial investigation. And when the pre-trial investigation is over then this case may go to district court.

- **Ei vaadi =**
- If you don't demand a punishment, the police are not going to investigate it. You can't change that afterwards, then the case is over.

Sakkomenettely = Fine procedure

- **Asianomistaja** = Injured party
- **Rikoksesta epäilty** = Suspect (of an offence)

- **Suostutteko sakkomenettelyyn?**
- Do you consent to a fine procedure?
- **Sakkomenettely tarkoittaa asian käsittelemistä sakolla oikeudenkäynnin sijasta.**
- A fine procedure means that we will settle this case with a fine here and now without going to court.
- **Luovutteko oikeudestanne suulliseen käsittelyyn?**
- Do you waive your right to an oral hearing?
- **Tunnustatteko teon?**
- Do you confess the act?
- **Hyväksyttekö seuraamuksen?**
- Do you accept the sanction?
- **Hyväksytkö nettotulosi?**
- Do you agree with your net income?
- **Nettotulot kuukaudessa**
- The amount of money that you get after taxes per month.
- **Päiväsakko =**
- unit fine
- **Päiväsakkojen määrä =**
- The number of unit fines depends on how petty/ aggravated the crime is. The amount of one unit fine is based on your monthly income and maintenance liabilities.

Kirjallinen menettely= Written procedure

- **Suotutteko kirjalliseen menettelyyn?**
- Do you consent to a written procedure?

- **Kirjallinen menettely tarkoittaa =**
- The case is going to court, but you don't need to be there. It means the judge is going to solve this case based on the facts of the pre-trial investigation.

- **Tapauksen meno kirjalliseen menettelyyn =**
- The injured party and the suspect both have to consent to the written procedure. If one doesn't accept it, then there will be a normal trial. Also the suspect has to admit that he/she has committed a criminal act.

- "Kirjallisen menettelyn edellytyksenä on muun muassa, että:
- mistään syytteessä tarkoitettusta yksittäisestä rikoksesta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai vankeutta enintään kaksi vuotta
- asianomistaja eli rikoksen uhri - jos rikoksella sellainen on - ei vaadi pääkäsittelyn toimittamista
- esitutkinnan päättymisen jälkeen rikoksesta epäilty eli vastaaja tunnustaa syyttäjän syytteessä kuvatus teon, luopuu oikeudestaan suulliseen käsittelyyn ja suostuu asian ratkaisemiseen kirjallisessa menettelyssä
- vastaaja on teon tehdessään ollut vähintään 18 -vuotias
- asian selvittäminen ei muutoinkaan edellytä pääkäsittelyä"

(https://www.poliisi.fi/rikokset/kirjallinen_menettely_rikosasioissa)

Liite 1

Yksityisoikeudellinen korvausvaatimus = Private law claims

- **Mistä voi vaatia vahingonkorvausta?**
- Where can I claim damages?
- **Anastettu tai rikoksella viety omaisuus** = Property stolen or aquired by crime
- **Rikottu omaisuus** = Damaged property
- **Korjauskustannukset** = Fixing costs
- **Siivouskustannukset** = Cleaning costs
- **Matkakustannukset** = Travel costs
- **Turmeltuneet vaatteet, silmälasit, kello yms.** = Spoiled clothes, spectacles, watch etc.
- **Sairauskustannukset** = Sickness costs
- **Kipu, särky ja muu tilapäinen haitta** = Pain, ache or temporary inconvenience
- **Pysyvä haitta** = Permanent handicap
- **Kärsimyskorvaus** = Compensation for suffering
- **Laillinen korko korvaukselle** = Legal interest for compensation
- **Muu yksilöity vahinko** = Other specified loss

(https://www.valtakunnansyyttajanvirasto.fi/material/attachments/valtakunnansyyttajanvirasto/vksvliitetiedostot/vksnyleisetohjeet/liitteet/6JZu0Prcm/VKS-2006-3_Liite.pdf)

Liite 1

Kameleon- lomakkeen henkilötietojen kysely suomi → englanti

Ilmoituksen nro XXXXX/XXXX/19	
Sukunimi, etunimet Last name, Surname	Entiset nimet Former name s
Henkilötunnus ID	Syntymäaika Date of birth
Tiedot tarkistettu, miten, missä ☐ ☐	Kansalaisuus nationality
Ammatti occupation	Syntymä- /kotikunta hometown
Lähiosoite, postinumero, postitoimipaikka address, postcode, post office	
Puhelin, sähköpostiosoite phone, e- mail	
Työnantaja employer	
Työnantajan lähiosoite, postinumero, postitoimipaikka employer's address, postcode, post office	
Työnantajan puhelin, sähköpostiosoite employer's phone, e- mail	
Siviilisaaty marital status	Ajokortti driving licence
Sotilasarvo military rank	Kieli language

Liite 1

Varkaus = Larceny, theft

- **varas** = thief
- **Mihin piilotit viemäsi tavarat?**
- Where did you hide the stolen property?
- **Mitä anastit?**
- What did you take without paying for it?
- **Tunnistatko kuvasta/videosta itsesi?**
- Do you recognise yourself on this image/ video?
- **Missä vaiheessa päätit anastaa tuotteet?**
- When did you make a decision to steal the items?
- **Oliko sinulla aikomusta maksaa?**
- Did you intend to pay?
- **Miten pääsit kiinteistöön sisälle?**
- How did you get into the building?
- **Miten pääsit ulos?**
- How did you get out?
- **Oletko samaa mieltä ilmoitetun anastetun omaisuuden arvosta?**
- Do you agree on the value of the stolen property?
- **Kuinka ajattelit maksaa takaisin?**
- How did you think to pay it back?
- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me in your own words what happened.
- **Varkaudesta tuomitaan sakkoihin tai enintään 1,5 vuodeksi vankeuteen.**
- The penalty for theft is a fine or maximum of 18 months in prison.

Näpistys = Petty theft

- **Mitä anastit?**
- What did you take without paying?
- **Tunnistatko itsesi kuvasta/videoosta?**
- Do you recognise yourself on this image/ video?
- **Missä vaiheessa päätit anastaa tuotteet?**
- When did you decide to take the items?
- **Oliko sinulla aikomusta maksaa?**
- Did you intend to pay?
- **Kävelitkö kassalinjan ohi maksamatta tuotteita?**
- Did you go past the cashdesk without paying for the products?
- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me in your own words how everything happened.
- **Saiko liike omaisuutta takaisin vahingoittumattomana?**
- Did the store get any property back in undamaged condition?
- **Rangaistus näpistyksestä on päiväsakkoja.**
- The penalty for petty theft is unit fines.

Törkeä rattijuopumus = Aggravated drink driving

- **Tunsitko olosi päihtyneeksi?**
- Did you feel intoxicated?
- **Milloin lähdit ajamaan?**
- When did you start driving?
- **Millä ajoneuvolla?**
- Which vehicle did you drive?
- **Ketä oli kyydissä?**
- Who was in the car with you?
- **Ajoreitti?**
- Where did you start to drive from and where did you end up? / What route did you take?
- **Miten ajo meni?**
- How did the driving go?
- **Vaarantavia tilanteita?**
- Were there any dangerous situations?
- **Olosuhteet?**
- What were the circumstances when you drove? How was the weather?
- **Aikaisempi vastaava toiminta?**
- Have you been convicted of drink driving before?
- **Kerro omin sanoin, miten tilanne eteni.**
- Tell me in your own words what happened.

Liite 1

- **Sinut on määrätty ajokieltoon. Et voi ajaa ennen, kuin olet saanut ajokorttisi takaisin.**
- You are given a driving ban. You can't drive before you get your driver's license back.
- **Sinulle ilmoitetaan ajokiellon kestosta myöhemmin.**
- You are informed about the length of the driving ban later.
- **Törkeän rattijuopumuksen rangaistus on 60 päiväsakkoa tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi**
- The penalty for aggravated drink driving is 60 unit fines or a maximum of 2 years in prison.

Liite 1

Sanasto

- Käräjäoikeus= District court
- Hovioikeus= Court of Appeal
- Korkein oikeus = Supreme court
- kirjallinen menettely = written procedure
- sakkomenettely = fine procedure
- päiväsakko = unit fine
- lievä (rikos) = petty
- törkeä (rikos) = aggravated
- varkaus = larceny/ theft
- rattijuopumus= drink driving
- näpistys = petty theft
- asianomistaja = injured party
- rikoksesta epäilty = suspect
- todistaja= witness